

Introducere

Teritoriul parteneriatului reprezentat de Asociatia Grup de Actiune Locala “Dunarea Albastra”, ce cuprinde unsprezece unitati administrativ teritoriale din judetul Mehedinți, nu a facut parte in perioada de programare 2007-2013 din niciun Grup de Actiune Locala, si, prin urmare, nu a cunoscut beneficiile abordarii LEADER pentru dezvoltarea comunitatii. Situatia actuala a teritoriului reflecta o capacitate de dezvoltare insuficient fructificata la nivel local, ce nu raspunde nevoilor locale, in special in ceea ce priveste colaborarea intre partenerii publici si privati. Exista o nevoie accentuata ca actorii locali sa fie mai bine informati si incurajati in legatura cu oportunitatea de a se implica intr-o mare masura in procesul de dezvoltare a propriei comunitati locale. Dezvoltarea comunitatilor este un proces pe termen lung, care presupune, in mod normal, atat resurse financiare, cat si parteneriate locale durabile, abordarea LEADER putand reprezenta solutia pentru dezvoltarea acestui teritoriu. Pentru a asigura dezvoltarea zonei, este necesara mobilizarea tuturor partilor interesate (autoritati locale, organizatii si reprezentanti ai societatii civile) si, implicit, formarea unui parteneriat solid intre acestea.

Rolul parteneriatului este foarte important in expunerea principalelor provocari de la nivel local, stabilirea prioritatilor, identificarea solutiilor de dezvoltare si aplicarea de masuri si a unei strategii integrate ce va incuraja promovarea de jos in sus a initiativelor si activitatilor de dezvoltare, avand ca punct de plecare nevoile si potentialul endogen, identificate la nivel local. Implementarea acestei strategii va asigura interconectarea actorilor locali, diseminarea cunoștințelor si noilor metode inovative si animarea actorilor comunitatilor locale, lucruri esentiale pentru un spatiu rural activ. Nevoia de dezvoltare intr-o maniera integrata si inovativa a problematicilor de importanta locala, de dezvoltare echilibrata a comunitatilor locale este vitala pentru accelerarea evolutiei structurale a acestei comunitati. De asemenea, nevoia intaririi capacitatii de gestionare locala trebuie sa fie sporita, ca actorii interesati din zonele rurale sa fie mai bine informati si stimulati in legătură cu posibilitatea de a se implica in mai mare măsură in procesul de dezvoltare a propriilor comunităti locale. Implicarea actorilor locali in dezvoltarea zonelor in care activeaza, va contribui la realizarea unei dezvoltari dinamice bazata pe o strategie de dezvoltare locala coerenta, avand la baza nevoile locale.

Strategia parteneriatului reprezentat de Asociatia Grup de Actiune Locala “Dunarea Albastra” a fost conceputa in sensul valorificarii punctelor forte sau „ataturilor” sociale, de mediu si economice ale comunitatii, vizand o abordare integrata si punand in prim plan actiunile de valorificare a resurselor locale si de promovare a specificitatii locale, combinand solutii pentru problemele existente la nivelul comunitatilor locate reflectate in actiuni specifice acestor nevoi.

In analiza situatiei curente a teritoriului au fost identificate o serie de probleme: populatie neinformata in privinta posibilitatilor de accesare a fondurilor nerambursabile, in privinta dezvoltarii de proiecte in scopul valorificarii potentialului existent, existenta unui numar mare de ferme mici de semi-subsistenta necompetitive, slaba diversificare a activitatilor economice non-agricole, tendinta de imbatranire a populatie din teritoriu, lipsa structurilor associative la nivelul micilor fermieri, lipsa de initiativa a micilor intreprinzatori, starea proasta a infrastructurii fizice, nivel de calitate scazut in furnizarea serviciilor de baza, lipsa actiunilor de protejare si conservare a patrimoniului natural si cultural etc. Totodata, se resimte puternic lipsa implicarii populatiei in rezolvarea problemelor comunitatii si in dezvoltarea acesteia precum si lipsa comunicarii si a colaborarii intre partenerii publici si

cei privati. Pana la momentul constituirii Asociatiei GAL “Dunarea Albastra” nu a existat nicio initiativa locala care sa isi propuna dezvoltarea zonei, pornind de la identificarea problemelor cu care se confrunta si gasirea de solutii pentru o dezvoltare echilibrata care sa utilizeze potentialul local existent. Initierea acestui parteneriat public-privat ce reuneste 52 de membri din 11 unitati administrativ teritoriale ale judetului Mehedinți a reprezentat un prim pas foarte important in “aducerea la aceeasi masa” a structuri reprezentative ale zonei din domenii de activitate diferite punand bazele colaborari intre partenerii publici, privati si societatea civila din teritoriu. Procesul de elaborare a strategiei in cadrul caruia Asociatia a beneficiat de sprijinul pregaritor oferit in cadrul Sub-Masurii 19.1 a oferit posibilitatea actorilor locali de a interactiona, de a se informa si de a se implica in procesul de dezvoltare a propriei comunitati. Intalnirile de animare si de consultare desfasurate au contribuit, nu doar la cresterea capacitatii de colaborare de la nivel local, ci si la realizarea unei analize corecte a situatiei teritoriului, aceasta reprezentand una din premisele elaborarii unei strategii de dezvoltare locala coerente. Faptul ca in perioada anterioara de programare in acest teritoriu nu a existat o structura de tip LEADER determina aparitia unor disparitati la nivel judetean si regional fata de zonele in care abordarea LEADER a functionat, beneficiile acestor structuri fiind deja vizibile in acele zone. Astfel, in afara crearii unei “instrumente” de cooperare intre autoritatile publice si organizatiile din cadrul sectorului privat, incurajand implicarea reala a cetatenilor in deciziile strategice ce vor influenta comunitatea pe termen lung, abordarea LEADER a dovedit o contributie clara in sporirea dezvoltarii economice si sociale a zonelor acoperite prin realizarea de proiecte de dezvoltarea locala ponind de la potentialul local.

Obiectivul principal asumat de catre GAL Dunarea Albastra vizeaza dezvoltarea durabila a zonei prin imbunatatirea conditiilor de viata ale locuitorilor prin sustinerea dezvoltarii infrastructurii de baza, imbunatatirea serviciilor publice locale, imbunatatirea infrastructurii sociale, accesibilizarea serviciilor medicale, educationale si de asistenta sociala, conservarea mostenirii rurale si a traditiilor locale, dezvoltarea turistica a zonei, incurajarea asocierii si cooperarii prin crearea si promovarea lanturi scurte de aprovizionare, cresterea competitivitatii fermelor mici si imbunatatirea managementului exploataatiilor existente, diversificarea economiei locale prin incurajarea activitatilor non-agricole, revitalizarea si promovarea mestesugurilor locale, crearea de locuri de munca, cresterea atractivitatii teritoriului GAL, reducerea gradului de saracie si a riscului de excluziune sociala etc. Teritoriul reprezentat de catre Asociatia GAL “Dunarea Albastra” detine avantaje ce pot fi valorificate pentru a forma un parteneriat solid si a transforma unitar aceste comunitati in baza unei strategii inovative si integrate, proiectata in functie de realitatile contextului local prin adaptarea deciziilor la nevoile variate ale zonei. GAL Dunarea Albastra isi exprima intentia de a dezvolta actiuni de cooperare. Proiectul de cooperare va fi finantat prin masura 19.3 si va contribui la obiectivele SDL prin identificarea si utilizarea de metode pentru a extinde experientele locale pentru imbunatatirea strategiei locale, un mod de a avea acces la informatii si idei noi, de a face schimb de experienta si de a invata din experienta altor regiuni sau tari, pentru a stimula si sprijini inovatia, pentrudobandire de competente si imbunatatirea lor.

Prin instrumentarea strategiei de dezvoltare, teritoriul GAL Dunarea Albastra se va putea inscrie in noua abordare a dezvoltarii satului european, o abordare prin care se incurajeaza intoarcerea si stabilirea tinerilor in teritoriul LEADER si dezvoltarea economică, sociala si culturala a acestuia.

CAPITOLUL I - CARACTERISTICI GEOGRAFICE

I Amplasare si accesabilizare. Teritoriul GAL este structurat din 11 comune: Cujmir, Vrata, Garla Mare, Pistol, Gruia, Gogosu, Burila Mare, Obarsia de Camp, Darvari, Branistea, Jiana, situate in judetul Mehedinti, in regiunea SV Oltenia, la SV judetului Mehedinti. Cele mai apropiate orase fac parte din 2 judete diferite: Orasul Vanju Mare(Mehedinti) la 16 km, Municipiul Drobeta Turnu-Severin(Mehedinti) la 37 de km si Orasul Calafat(Dolj) la 37 de km. Accesul rutier in teritoriu se realizeaza prin DN56A pentru localitatile Cujmir, DJ562 pentru localitatile Obarsia de Camp si Darvari, prin DN56C pentru localitatile Vrata, Garla Mare, Pistol, Gruia, Gogosu, prin DN56B pentru localitatea Burila Mare si prin DJ606 sau DJ564 pentru localitatea Jiana. Accesul la caile feroviare se poate face din cele doua orase mari, Calafat(Dolj) si Drobeta Turnu-Severin(Mehedinti). La nivelul teritoriului se intalnesc zone cu arii naturale protejate, precum "Dunarea la Garla Mare - Maglavit" in localitatile Garla Mare, Pistol si Vrata; "Jiana" in localitatile Burila Mare, Gogosu, Gruia, Jiana si Pistol; "Padurea Starmina" in localitatea Burila Mare. La nivelul teritoriului GAL "DUNAREA ALBASTRA" infrastructura privind calitatea drumurilor, a apei potabile, a accesului la retele de canalizare este deficitara. Conform datelor de la INSSE la nivelul anului 2014 se regaseau doar 16,8 km lungime conducte simple de canalizare, 115,1 km lungime reteaua de apa potabila. In teritoriul GAL nu exista conducte de distributie a gazelor. In unele localitati se regasesc modernizari de drumuri sau lucrari in curs de executie pentru retele de canalizare, apa, etc.

II Relief. Suprafata teritoriului GAL este de 739 km² si se situeaza in Campia Blahnitei, o subdiviziune a [Campiei Romane](#), situata in partea de sud-vest a [Romaniei](#) si sud-estul judetului Mehedinti. Aceasta face parte din [Campia Olteniei](#). Campia Blahnitei are o orientare generala NV-SE si cuprinde opt terase ale [Dunarii](#) care sunt acoperite cu dune de nisip. Altitudinea maxima este de 123 m. La nord se invecineaza cu Podisul Getic, prin subunitatea Piemontul Balacitei, la sud si vest cu fluviul Dunarea, la est cu raul Drincea, affluent al Dunarii. Principalul curs de apa ce traverseaza zona este [Blahnita](#), care trece prin mijlocul campiei.

III Hidrografie. Teritoriul GAL este strabatut in diferite zone ale sale de: raul Drincea si raul Blahnita. Deasemenea, la vest de localitatile Gogosu, Gruia, Pistol, Garla Mare, Vrata se afla fluviul Dunarea. Reteaua hidrografica este formata din Flaviul Dunarea (in vest), cu bratul sau Dunarea Mica (inchizand un teritoriu ce formeaza Ostrovul Mare), in care se varsă raul Blahnita al carui debit de apa este influentat de existenta in zona a unor luciuri de apa: Balta Rotunda si Balta Verde. Pe teritoriul judetului se afla multe lacuri care, in functie de modul de formare, se pot grupa astfel: lacuri de acumulare formate in urma construirii de baraje: Portile de Fier I, Ostrovul Mare (Portile de Fier II); Lacul Ostrovul Mare este un lac antropic, cu o suprafata de 40 000 de hectare si un volum 800 mil. mc.; lacuri din lunca Dunarii: Garla Mare; lacuri din depresiuni lacustre: Jiana Mare;

IV Resurse naturale. Resursele naturale pe care se bazeaza potentialul economic al teritoriului sunt reprezentate de terenurile arabile(cultivabile), cele doua ape(rauri), Drincea si Blahnita, paduri, pasuni si fanete.

V Clima. Teritoriul este situat intr-un climat temperat-continental cu influente mediteraneene, ce determina un climat mai bland, aceasta datorita atat influentelor mediteraneene, cat si adiportului pe care il ofera Carpatii Meridionali. Regimul termic este caracterizat prin amplitudini termice mari 24.9 grade Celsius, consecinta invaziilor de aer arctic in timpul iernii si al aerului tropical vara. Temperatura medie a anotimpului cald este de 22.1 grade Celsius, temperatura medie a anotimpului rece este de -0.5 grade Celsius, media temperaturilor maxime absolute anuale este de 31.2 grade Celsius, iar media temperaturilor minime absolute anuale este de -8.5 grade Celsius. Regimul eolian este determinat de vanturi predominante caracteristice partii de vest a Campiei Romane pe directia nord-vest si vest, cu intensitatea cea mai mare iarna, atingand 25-60 km/ora. Vantul principal este crivatul, dar si austral. Precipitatiile atmosferice(536.5 mm/an) constituie rezerva de umezeala a solului necesara in perioada de vegetatie, panza de apa

freatica fiind la mari adancimi. Deficit mare de apa, se constata in timpul sezonului de vegetatie, inregistandu-se maximum in luna septembrie (38.2 mm).

VI. Solul. Solul este predominant nisipos, slab solidificat, fiind favorabil culturilor agricole. Teritoriul este acoperit cu formatii sedimentare care isi au originea in Holocenul inferior si superior, constituite din depozite aluviale, modelate eolian(dune de nisip), si formatiuni sedimentare, formate din argile, luturi si loess, apartinand terasei superioare a Dunarii si zonei de campie, constituind materialul parental pentru cernoziomuri, pe care s-a instalat vegetatia de cvernicee (cer, garnita, stejar brumariu sau stejar pedunculat). **VII Flora si fauna.** Vegetatia respecta zonalitatea latitudinala, intalnindu-se aici zona silvostepiei si zona padurilor nemorale. Unitatile naturale de vegetatie potentiala sunt urmatoarele: silvostepa, padurile nemorale, vegetatia psamofila si halofila. Structura actuala a tipurilor de vegetatie reliefa intensitatea interventiei antropice asupra vegetatiei initiale. Pe podurile teraselor vechi, inalte si, pe alocuri, chiar si pe cele inferioare se desfasoara domeniul padurii de stejar si al pajistilor xeromezofile de silvostepa. Padurile sunt formate din stejar brumariu, stejar pufos, ulm, tei, alun, salcam, fag, dar si zavoae de salcii si plopi s.a. Aceste paduri sunt insotite de un strat de arbusti bine dezvoltat si format din: maces, porumbar, gherghinar, corn, etc. Fauna se caracterizeaza prin prezenta rozatoarelor, caracteristice zonelor de stepa si silvostepa: popandaul, soarecele de camp, harciogul, iepurele de camp etc. Alaturi de acestea se intalnesc carnivore: dihorul, nevastuica, hermelina, dar mai ales pasari: prepelita, presura, graurul, barza, heretele alb, etc. Cu multi ani in urma pe campurile acestui teritoriu era prezenta dropia, azi disparuta. Fauna de padure este reprezentata prin mamifere, reptile si mai ales pasari. Dintre mamifere intalnim: caprioara, lupul, vulpea, mistretul, pisica salbatica. Fauna de luna este foarte variata. Predomina pasarile de balta: corcodei, gainusa de balta, becatine, pescarusul, rata salbatica, nagatul, egreta alba etc. Pe malul raurilor intalnim vidra si nurca, iar prin zavoae privighetoarea, pitulicea fluieratoare, pitigoiul, sticletele. In fauna piscicola intalnim crap, salau, caras, stiuca, somn.

IX Educatie. La nivelul teritoriului GAL, in fiecare unitate administrativ teritoriala exista unitati scolare pentru nivelul de instruire primar, gimnazial si liceal, in total 11 unitati de invatamant. In concluzie, la nivelul teritoriului GAL sunt inscrisi 711 prescolari, la nivel de invatamant primar si gimnazial figureaza inscrisi un numar de 2319 copii, iar la nivel liceal 538 inscrisi, conform INSSE. La nivelul invatamantului prescolar exista 42 de cadre didactice, 220 la nivel gimnazial si primar si 21 la nivel liceal.

X Social. In comuna Cujmir exista un Centru de ingrijire si asistenta medico sociala, conform <http://www.dgaspcmh.ro/cujmir.html>, o institutie specializata care asigura in principal servicii de asistare, ingrijire, gazduire, tratament persoanelor cu afectiuni cronice si care din cauza unor motive de natura fizica, psihica, economica sau sociala nu au posibilitatea sa-si asigure nevoile sociale, sa-si dezvolte propriile capacitatii si competente pentru integrare sociala precum si servicii de insertie si reinserție sociala. Capacitatea centrului este de 27 locuri.

XI Sanatate. La nivelul teritoriului GAL, in fiecare localitate exista cel putin un cabinet medical - medicina de familie, cu exceptia localitatilor Branistea, Obarsia de Camp si Vrata, unde nu exista un astfel de cabinet, conform INSSE. Prin urmare, locuitorilor din teritoriul GAL le sunt asigurate serviciile medicale de baza si chiar interventiile minore pentru situatii de urgență prin intermediul acestor cabinete medicale. Deasemenea, in cadrul teritoriului exista cabinete stomatologice in comuna Gruia - 1, comuna Gogosu 1 si in comuna Jiana 2 si un numar de 3 farmacii. Serviciile medicale in teritoriul GAL sunt asigurate de 13 medici de familie, 4 medici stomatologi, 3 farmaciști si 39 de persoane - personal sanitar mediu. In teritoriul GAL intalnim deasemenea si cabinete medicale scolare destinate elevilor si prescolarilor din cadrul unitatilor de invatamant.

XII Patrimoniul cultural. In cadrul teritoriului GAL se regasesc o serie de obiective arhitecturale si culturale, conform datelor statistice de la Ministerul Culturii:

Denumire	Localitate	Datare
Situl arheologic Crivina	comuna Burila Mare	secolele X-XII
Situl arheologic Izvoru Frumos	comuna Burila Mare	secolele XI-XIV
Situl arheologic Tiganasi "La pompe"	comuna Burila Mare	Epoca bronzului
Situl arheologic Vrancea	comuna Burila Mare	Epoca romana / sec. II - III
Casa Buliga Gheorghe	comuna Burila Mare	1900
Situl arheologic Pistol	comuna Pistol	Epoca medievala,
Insula Ostrovul Mare - Hidrocentrala PF II	comuna Gogosu	-
Portul Gruia(la Dunare)	comuna Gruia	-
Situl arheologic de la Gruia	Sat Gruia, comuna Gruia,	-
Biserica de lemn si zid "Adormirea Maicii Domnului"	Sat Gruia, comuna Gruia,	1834-1837
Biserica Sfantul Nicolae	Sat Pistol, comuna Pistol,	Ante 1892
Situl arheologic Natura 2000	Gruia - Garla Mare, judetul	-
Monument istoric Biserica cu hramul "Pogorarea Sfantului Duh"	Sat Garla Mare, comuna Garla Mare,	-
Biserica Sfintii Arhangheli Mihail si Gavril	Sat Cujmir, comuna Cujmir,	-
Biserica Sfantul Ilie	comuna Cujmir	-
Biserica Sfintii Constantin si Elena	comuna Cujmir	-
Biserica "Sf. Voievozi"	comuna Cujmir	1715, ref. 1868
Situl arheologic Vrata	comuna Vrata	Epoca medievala / sec. XIV - XV
Asezarea fortificata "Cetatuia"	comuna Darvari	Epoca bronzului
Biserica "Sf. Voievozi"	Comuna Branistea	1807, 1884, 1960, reparata in 1884 si 1960
Casa Gh. I. Buzatu	comuna Jiana	1920
Casa Ion Rogoveanu	comuna Jiana	1898
Biserica "Sf. Nicolae"	comuna Obarsia de Camp	1802, ref. in 1853, 1913, 1956
Palatul neoclasic Gh. Plesa	comuna Obarsia de Camp	1892

Obiceiurile specifice teritoriului sunt reprezentate de impletiturile din nuiele si papura, piscicultura si agricultura. In trecut se pescuia cu „alovul” (plasa de cinepa lunga de 80–100 m si lata de 8–10 m) cu „tranca” (crengute de macesi cu carlige), cu „varse” si „cosuri” (confectionate tot din nuiele), cu sapa cu gauri (numai pentru tipari) s.a. Tot din nuiele se faceau si „ingradirea” damigenelor, „tarnitelor” sau „cotaritelor” (cos de mana) si „tarnul” (cos mare cu doua minere).

XII RELIGIE. Din punct de vedere confesional, 90,45% dintre locuitorii teritoriului GAL ”DUNAREA ALBASTRA” sunt de religie ortodoxa, conform datelor INS, restul locuitorilor apartinand religiei penticostale, religiei adventiste de ziua a saptea, religiei romano-catolice, religiei baptiste.

XIII TURISM. Obiectivele turistice intalnite in teritoriul GAL sunt reprezentate de: zone cu peisaje pitoresti cu deschidere la fluviul Dunarea, zone cu potential turistic de pescuit, precum si Complexul Energetic PF II cu barajul de la Tiganasi si Hidrocentrala cu ecluzele de la PF II. La nivelul teritoriului GAL se regaseste o singura unitate de primire

turistica, respectiv o singura pensiune turistica, conform datelor INS 2015 in localitatea Gruia.

XIV DEMOGRAFIE. Evolutia populatiei stabile. Conform RPL 2011 populatia stabila din teritoriul GAL era de 29.519 locuitori. **Densitatea rurala a populatiei** la nivelul anului 2011 era de 39,93 loc./kmp. Natalitatea si mortalitatea conform datelor INS in perioada 2011-2014 au avut o evolutie descendenta , fapt ce a condus la inregistrarea unui spor natural negativ pe parcursul intregii perioade. Nuptialitatea la nivelul teritoriului GAL intre anii 2011-2014 a inregistrat o usoara crestere de la 95 de casatorii in anul 2011 la 136 in anul 2013, urmand ca in anul 2014 sa scada la 99 de casatorii. Divortialitatea a oscilat de la 9 divoruri in anul 2011 la 17 in anul 2012, cu o scadere semnificativa in anul 2013 la 7 divoruri si o usoara crestere in anul 2014, cand s-au inregistrat 11 divoruri. Numarul persoanelor care si-au stabilit resedinta in teritoriul GAL a inregistrat un trend ascendent in anii 2012 si 2013 fata de anul 2011, urmand ca in anul 2014 sa scada vertiginos , inregistrandu-se un numar de 274 de resedinte, sub nivelul anului 2011, cand s-au inregistrat 277. Apogeu s-a atins in anul 2013 cu un numar de 694 de resedinte stabilite la nivelul teritoriului. Numarul plecarilor cu resedinta a avut o evolutie crescatoare de la 309 plecati in anul 2011 la 378 in anul 2013, urmand ca in anul 2014 sa scada la 293 de plecati cu resedinta. Prin urmare, evolutia acestora nu a inregistrat oscilatii semnificative, asa cum s-a intamplat in cazul anterior.

XV CARACTERISTICI ECONOMICE. **Numarul mediu de salariati.** S-a calculat evolutia numarului de salariati conform datelor statistice de la INS pentru anii 2011-2014 si s-a constatat o evolutie descendenta a acestora de la 1488 de salariati in anul 2011 la 1307 salariati in anul 2014. **Numarul mediu de salariati** cu o medie de 1373 salariati, ca medie a unui an calendaristic, inregistreaza o valoare extrema de scaduta comparativ cu numarul mediu de someri care are o valoare de 2386 someri, ca o medie a unui an calendaristic.

Numarul somerilor inregistrati. Evolutia numarului de someri s-a calculat conform datelor statistice de la INS pentru anii 2011-2014 , inregistrandu-se un trend ascendent la nivelul teritoriului GAL, de la 2272 in anul 2011 la 2751 in anul 2014. **Zone sarace.** Conform documentului suport "Lista UAT-urilor cu valorile IDUL corespunzatoare", teritoriul inregistreaza un indice mediu de dezvoltare umana locala de 44.283, sub limita IDUL de 55. Astfel, teritoriul este unul sarac, fiecare comună din teritoriul GAL avand IDUL sub pragul de 55. Singura comună care se apropie de acest prag este comună Cujmir care inregistreaza IDUL 54.21.

Intreprinderi. In cadrul GAL conform anului 2014 si a datelor de la INS, situatia intreprinderilor este urmatoarea: 116 intreprinderi active, dintre care 71 desfasoara activitati non-comert. Cifra de afaceri a intreprinderilor active din teritoriul GAL insuma 79 918 645 LEI la finele anului 2014, dintre care 55 828 346 LEI provin din activitati non-comert.

XVI AGRICULTURA. Structura fondului funciar. Fondul funciar agricol(terenuri arabile, pasuni, fanete, paduri) constituie principala resursa naturala, functia dominanta in profilul economico-social fiind cea agricola. Conditiiile pedoclimatice din zona de campie au permis conturarea unor macrostructuri funciare unde ponderea terenurilor agricole este majoritara. In ceea ce priveste ponderea suprafetelor agricole la nivel de unitate administrativa avem valori de 54,90% in comună Burila Mare. Aceasta diferența este data de suprafata forestiera considerabila in cadrul comunei Burila Mare. In ceea ce priveste pasunele si fanetele, la nivel de unitati administrative se detaseaza net comună Gogosu cu 18,70%. Conform datelor RGA 2010, la nivelul teritoriului GAL "DUNAREA ALBASTRA" sunt 12551 exploatajii agricole, structurate astfel: 9475 exploatajii mixte, 2263 exploatajii vegetale si 813 exploatajii zootehnice. Dintre acestea 14,61% sunt detinute in proprietate, 3,21% in arenda si restul in concesiune, cu titlu gratuit sau in alte moduri. Numarul exploatajilor cu dimensiunea intre 0 si 2 ha(5886 exploatajii) reprezinta 15,17% din total exploatajii intre 0 si 2 ha la nivel de judet, iar cele cuprinse intre 2 si 10 ha(5520 exploatajii) reprezinta 16,70% din total exploatajii agricole intre 2 si 10 ha la nivel de judet. Nivelul de instruire in domeniul agricol a sefilor de exploatajii cu sau fara personalitate juridica este redus la nivelul teritoriului GAL, comparativ cu totalul la nivel de judet, doar 16,20% dintre ei au dobandit cunostinte in domeniul agricol, dintre care, cea mai mare parte prin

experienta practica si doar o mica parte prin pregatire teoretica, respectiv 0,18% prin pregatire agricola de baza, si 0,05% prin pregatire agricola completa. Referitor la forta de munca agricola in cadrul exploatarilor prezентate anterior, persoanele intre 55 - 65+ ani, ocupa un procent de 55,05% din totalul persoanelor care lucreaza in agricultura la nivel de GAL. Tinerii, intre 15-34 de ani ocupa un procent de 14,11% din totalul persoanelor care lucreaza in agricultura la nivel de GAL, astfel, se constata o imbatranire activa. Suprafata agricola utilizata la nivel GAL fata de total judet, privita din punct de vedere al categoriei de folosinta se imparte astfel: 15,66% teren arabil, 2,17% pasuni si fanete, 12,65% suprafata impadurita, respectiv 12,41% helestee, iazuri, balti, conform datelor INSSE.

Structura anului 2010(ha)	
Agricola	54547
Arabila	47797
Pasuni	4699
Fanete	71
Vii si pepiniere viticole	1523
Livezi si pepiniere pomicole	457
Terenuri neagricole total	19371
Paduri si alta vegetatie forestiera	8576
Ocupata cu ape, balti	7143
Ocupata cu constructii	1768
Terenuri degradate si neproductive	583

Ca activitate prioritara in cadrul sectorului vegetal la nivel de teritoriu GAL, peste 80% din totalul suprafetelor agricole sunt cultivate cu cultura mare (in special grau comun si porumb), iar in cadrul sectorului zootehnic, analizand dupa numarul de capete, rezulta ca, porcinele, ovinele si pasarile reprezinta peste 20% din numarul total de porcine, ovine si pasari la nivel de judet. Caprinele din teritoriul GAL reprezinta 15,07% din total caprine la nivel de judet, iar familiile de albine reprezinta 15,91% din totalul familiilor de albine din judet.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului

Asociatia Grupul de Actiune Locala “DUNAREA ALBASTRA” are o structura a parteneriatului public - privat forma din intre 52 membri, dupa cum urmeaza:

- 11 unitati administrative teritoriale, reprezentand 21,15%

- 4 membri ai societatii civile, reprezentand 7,70%
- 37 membrii parteneri privat, reprezentand 71,15%

Sectorul privat, alcătuit din societatea civilă și partenerii privați este majoritar, reprezentand 78,85% din total parteneriat.

SDL demonstreaza conformitatea cu C.S. 2.1 prin faptul ca ponderea partenerilor privați și ai reprezentanților societății civile depăsește 65% în parteneriat, DUNAREA ALBASTRA obținând un punctaj de 3 puncte în cadrul acestui criteriu de selecție.

Initiativa formării asociației GAL “Dunarea Albastra” a venit ca urmare a oportunităților pe care LEADER 2007-2013 le-a promovat în România.

Niciuna dintre cele 11 UAT din cadrul „GAL Dunarea Albastra” nu a facut parte în perioada 2007-2013 din niciun Grup de Actiune Locală, și, prin urmare, nu a cunoscut beneficiile abordării LEADER pentru dezvoltarea comunității. Astfel, în primul rand a fost nevoie ca toți viitorii parteneri din cadrul GAL să fie aduși la aceeași masă pentru ca apoi toata lumea să constientizeze necesitatea și importanța inițiativei locale în dezvoltarea propriilor comunități.

Membrii parteneriatului public - privat sunt direct implicați în procesul de elaborare a SDL și își doresc dezvoltarea teritoriului atât din punct de vedere economic cât și al bunastării populației. Autoritățile publice locale au înțeles că doar prin colaborare și consultare pot identifica soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local, dezvoltând proiecte de utilitate publică și/sau cu impact economic, social, cultural și natural putând stabili directii de dezvoltare în acord cu punctele tarile ale zonei pentru o dezvoltare echilibrată și durabilă bazată pe identitatea locală.

În cadrul Grupului de Actiune Locală Dunarea Albastra se regăsesc 3 ONG-uri care, prin activitatea desfășurată sprijină, femeile, activitățile de protecție a mediului, sprijină producătorii agro-zootehnici, etc.

SDL demonstreaza conformitatea cu C.S. 2.3, C.S. 2.4, C. S. 2.5., C.S. 2.6, obținând un punctaj de 12 puncte în cadrul acestor criterii de selecție, prin faptul ca parteneriatul cuprinde:

- cel puțin o organizație care reprezintă interesele tinerilor: Asociația Sportiva RECOLTA DANCEU prin susținerea activităților sportive în domeniul fotbalului, pregătirea sportivă, sprijinirea tinerilor sportivi de performanță etc;
- cel puțin o organizație care reprezintă interesele femeilor - Asociația FEMEI PENTRU UN VIITOR MAI CURAT, din localitatea Gîrla Mare, însăși președintele asociației este o femeie;
- cel puțin o organizație în domeniul protecției mediului - Organizația utilizatorilor de apă pentru irigații “SPP4 SPP5 JIANA”, aflată în comuna Jiana, județul Mehedinți;
  - cel puțin o forma asociațivă înființată conform legislației specifice în vigoare, în domenii relevante la nivelul GAL-ului - Asociația GRUPULUI DE PRODUCATORI GOGOSU, din satul Gogosu, comuna Gogosu, înființată în anul 2015;

Din punctul de vedere al sectorului privat, reprezentarea acestuia se realizează din societăți comerciale, întreprinderi individuale, persoane fizice autorizate, ce activează în diverse domenii conform cu Anexa 3. Acest parteneriat reprezintă singura soluție concretă prin care se poate transforma în realitate potentialul pe care comunitatea locală îl poate valorifica pentru a se putea înscrie în noua abordare a dezvoltării satului european, o abordare prin care se încurajează întoarcerea și stabilirea tinerilor în teritoriul LEADER și dezvoltarea economică, socială și culturală a acestuia, încurajând implicarea reală a cetătenilor în deciziile strategice ce vor influența comunitatea pe termen lung.

Teritoriul acoperit de GAL DUNAREA ALBASTRA este unul omogen, coeziu din punct de vedere social, caracterizat prin tradiții comune, identitate locală, nevoi și așteptări comune. Întâlnirile dintre parteneri au luat forma unor grupuri de lucru, însă și a acțiunilor de animare ale teritoriului, acestia implicându-se în mod activ în propagarea în randul populației rurale a informațiilor referitoare la LEADER, la posibilităților și oportunităților pe

care implementarea programului le deschide Romaniei in general si zonei GAL DUNAREA ALBASTRA in special.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunitatilor si amenintarilor)
ANALIZA SWOT - TERITORIUL

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Soluri propice agriculturii; ➤ Resurse naturale importante (pasuni, paduri, teren agricol); ➤ Distante mici fata de orase importante (Vanju Mare, Craiova, Calafat); ➤ Patrimoniu cultural si arhitectural; ➤ Potential turistic ca urmare a zonelor cu potential turistic de pescuit; ➤ Teritoriul este strabatut de doua drumuri nationale, respectiv DN 56A si DN 56C; ➤ Existenta de SDL la nivelul fiecarui UAT; ➤ Interes crescut pentru agrement; ➤ Arii naturale protejate la nivelul teritoriului; ➤ Prezenta unui numar insemnat de legumicultori in cadrul teritoriului; ➤ Patrimoniu cultural si istoric aparte (situri arheologice, case memoriale, biserici, monumente istorice, etc.); ➤ Existenta unui sit de importanta comunitara Natura 2000: Gruia - Garla Mare; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Infrastructura de cazare slab dezvoltata; ➤ Infrastructura medicala precara; ➤ Infrastructura sociala slab dezvoltata; ➤ Tendinte de ariditate si perioade frecvente de seceta; ➤ Probleme de cadastru si carte funciara; ➤ Terenurile agricole se confrunta cu constrangeri semnificative (lipsa apa, grad ridicat de aciditate); ➤ Slaba cooperare intre agricultori pentru dezvoltare. ➤ Lipsa politicilor privind economisirea si conservarea energiei si utilizarea insuficienta a resurselor neconventionale. ➤ Existenta pietelor pentru producatorii locali neamenajate corespunzator;
OPORTUNITATI	AMENINTARI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dezvoltarea teritoriului prin finantarea SDL, implicit facilitarea accesului la finantare; ➤ Dezvoltarea zonelor sarace prin implementarea de proiecte cu finantare nerambursabila; ➤ Dezvoltarea turismului in zonele cu potential turistic; ➤ Valorificarea resurselor cultural-istorice va permite dezvoltarea turismului cultural; ➤ Posibilitati de valorificare a resturilor vegetale; ➤ Posibilitati de utilizare a ingrasamintelor naturale provenite din gunoiul de grajd; ➤ Asocierea si cooperarea; ➤ Stimularea tinerilor pentru reintoarcerea la sat; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Slaba valorificare a patrimoniului cultural si arhitectural; ➤ Perioade de seceta care afecteaza culturile agricole; ➤ Cresterea disparitatilor intre mediul urban si mediu rural; ➤ Risc de inundatii; ➤ Depopularea continua a teritoriului; ➤ Cresterea fenomenului de saracie; ➤ Slaba utilizare a surselor de energie regenerabila. ➤ Amplificarea schimbarilor climatice si manifestarea unor fenomene extreme; ➤ Cresterea deteriorarii mediului inconjurator; ➤ Migrarea populatiei; ➤ Capacitatea redusa de interventie a autoritatilor in cazul situatiilor de urgenza;

ANALIZA SWOT - POPULATIA

<p>PUNCTE TARI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Forta de munca disponibila la costuri reduse; ➤ Dorinta de accesare a fondurilor disponibile prin PNDR; ➤ Diferente minore din punct de vedere al sexelor; ➤ Interes in oficializarea cunostintelor dobandite prin cai nonformale, adica prin absolvirea de cursuri in vederea eliberarii unei diplome de calificare, etc. ➤ Omogenitatea populatiei in ceea ce priveste componenta etnica. 	<p>PUNCTE SLABE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Grad ridicat de saracie si venituri mici; ➤ Densitate scazuta; ➤ Spor natural negativ; ➤ Lipsa locurilor de munca; ➤ Cresterea numarului de asistati sociali si a persoane cu handicap; ➤ Intreprinzatori tineri putini; ➤ Persoane in varsta inactive; ➤ Se inregistreaza fenomenul de imbatranire al populatiei; ➤ Acces redus la informatii; ➤ Numar scazut de casatorii intre tineri; ➤ Nivelul scazut de trai pentru majoritatea populatiei (acces redus la utilitati si servicii) ➤ Nivel scazut al competentelor profesionale sau pregatire profesionala in domeniu; ➤ Oportunitati reduse pentru angajarea populatiei tinere; ➤ Tendinta medie de declin demografic, datorat sporului natural negativ;
<p>OPORTUNITATI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cresterea gradului de calificare prin accesul la formare profesionala; ➤ Integrarea, reintegrarea, consilierea sociala, facilitarea accesului pe piata muncii; ➤ Promovarea, prin masuri specifice a tinerilor si categoriilor defavorizate; ➤ Revenirea in tara a persoanelor din teritoriul GAL prin crearea de facilitati in cadrul masurilor din SDL; ➤ Crearea de noi locuri de munca in urma investitiilor finantare prin fonduri nerambursabile, implicit prin SDL; ➤ Posibilitatea de crestere a numarului de locuri de munca (si implicit a populatiei active) prin facilitarea accesului la finantare a microintreprinderilor; ➤ Diversificarea domeniilor de activitate pentru cresterea veniturilor; ➤ Sprijinirea tinerilor care provin din familii cu traditie in agricultura pentru dezvoltarea propriilor exploatatii; 	<p>AMENINTARI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Riscuri majore de excludere sociala a populatiei GAL din cauza nivelului redus de educatie; ➤ “Munca la negru/ munca la gri” cu efect direct asupra economiei locale si a fortelei de munca; ➤ Populatie cu nivel scazut de calificare - calitate scazuta a serviciilor, produselor si activitatilor din care fac parte; ➤ Nivelul redus de solicitanti ai fondurilor nerambursabile din cauza lipsei de informatii corecte; ➤ Accentuarea imbatranirii populatiei; ➤ Migratia fortei de munca; ➤ Aparitia dezinteresului din partea tinerilor pentru specializarea in domenii traditionale: agricole, zootehnice, mestesugaresti etc ➤ Populatie activa in special in sectorul agricol se incadreaza in categoria 55 - 65+ ani;

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Promovarea, prin finantari nerambursabile, a integrarii tinerilor in viata rurala si a fermierilor in general 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Flexibilitate scazuta a pietei fortei de munca in adaptarea la modificarile aparute la nivelul cererii de munca; ➤ Migrarea continua a fortele de munca calificate in strainatate si catre marile orase, unde exista mai multe oportunitati de angajare si dezvoltare a carierei;
---	--

ANALIZA SWOT - ACTIVITATI ECONOMICE

<p>PUNCTE TARI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Traditie in practicarea agriculturii si posibilitati de dezvoltare a acestui sector economic; ➤ Suprafete mari de terenuri arabile si pasuni; ➤ Existenta initiativei economice la nivel local in randul tinerilor; ➤ Potential turistic ridicat datorita numeroaselor obiective culturale precum: Insula Ostrovul Mare - Hidrocentrala PF II, Situl arheologic Tiganasi "La pompe", Asezarea fortificata "Cetatuia" etc. ➤ Potential de promovare a patrimoniului cultural; ➤ Masuri de promovare a investitiilor si suport informational prin GAL; ➤ Numar ridicat de exploatatii mixte: 9475 exploatatii; ➤ Utilizarea la scara redusa a pesticidelor si ingrasamintelor in agricultura; 	<p>PUNCTE SLABE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Venituri scazute/ putere de cumparare scazuta; ➤ Dependenta de agricultura; ➤ Lipsa unitatilor de colectare si stocare a produselor agricole; ➤ Slaba materializare a resturilor vegetale; ➤ Populatie cu un nivel scazut al cunostintelor si competentelor; ➤ Grad ridicat de faramitare a terenurilor agricole ceea ce conduce la practicarea unei agriculturi necompetitive din punct de vedere economic. ➤ Tendinta de scadere a numarului mediu de intreprinderi active; ➤ Lipsa unor centre de colectare a produselor agricole; ➤ Lipsa lanturilor scurte de aprovisionare prin care este adaugata plus valoare produselor; ➤ Servicii medicale slab dezvoltate; ➤ Calitate scazuta a serviciilor oferite pentru populatia din teritoriu; ➤ Grad ridicat de saracie (indicele mediu de dezvoltare umana locala la nivelul fiecarei localitati este sub limita IDUL de 55) ➤ Exploatatii agricole individuale de dimensiuni reduse;
<p>OPORTUNITATI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Potential de investitii in diverse sectoare datorita pozitionarii teritoriului in apropierea de zone urbane; 	<p>AMENINTARI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Monopolul societatilor mari pentru anumite produse/ servicii/ lucrari la nivel judetean; ➤ Competitivitatea redusa a sectorului serviciilor;

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Posibilitati de asociere a fermierilor din teritoriul GAL pentru constituirea unei forme associative; ➤ Diversificarea veniturilor populatiei GAL prin desfasurarea de activitati non-agricole; ➤ Potential de dezvoltare a sectoarelor agricol si zootehnic, si de revigorare a traditiilor din acest domeniu; ➤ Cresterea numarului de locuri de munca; ➤ Cresterea cifrei de afaceri prin dezvoltare economica; ➤ Dezvoltarea comertului cu produse agroalimentare pe seama potentialului agricol al zonei; ➤ Orientarea populatiei din urban spre rural in ceea ce priveste activitatile de petrecere a timpului liber; ➤ Existenta unor elemente care se pot transforma in brand local si pot contribui la dezvoltarea economică. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Scaderea gradului absorbtiei fondurilor europene; ➤ Lipsa diversificarii domeniilor non-agricole la nivelul teritoriului; ➤ Posibilitati reduse de comercializare si procesare a produselor agricole ➤ Costuri mari de productie a produselor traditionale, termen mare pentru realizare si preturi practice mici; ➤ Modificari in domeniul fiscal; ➤ Slaba preocupare pentru introducerea noilor tehnologii si pentru activitatea de cercetare-dezvoltare; ➤ Migrarea fortei de munca in strainatate sau chiar in alte orase, din cauza lipsei de locuri de munca la nivel local; ➤ Frecventa ridicata a perioadelor secetoase in agricultura pot duce la scaderea productivitatii;
---	---

ANALIZA SWOT - ORGANIZARE INSTITUTIONALA SI SOCIALA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>PUNCTE TARI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Administratie publica locala deschisa si receptiva; ➤ Existenta cabinetelor medicale scolare; ➤ Existenta de unitati de invatamant, care insa necesita imbunatatiri; ➤ Baze sportive, parcuri si spatii de relaxare a populatiei in unele UAT ale teritoriului; ➤ Parte din UAT-urile membre GAL a inregistrat performante deosebite in accesarea finantarilor nerambursabile din diferite programe aferentei perioadei de programare 2007- 2013; ➤ Existenta ONG-urilor la nivelul teritoriului; ➤ Prezenta a 9 unitati sanitare (cabinete medicale), farmacii (3), 4 cabinete stomatologice; ➤ Pastrarea traditiilor si obiceiurilor stravechi (obiceiuri legate de nastere, de casatorie, obiceiuri funerare, 	<p>PUNCTE SLABE</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Institutii de invatamant care nu sunt modernizate si dotate corespunzator; ➤ Iluminatul public slab dezvoltat la nivelul intregului teritoriu; ➤ Utilaje de desapezire sau pentru interventie in situatii de urgenza inexistente in anumite UAT; ➤ Lipsa unui sistem standardizat de arhivare a informatiilor din arhiva UAT; ➤ Deficit de personal specializat in primarii; ➤ Resursele financiare de care dispun autoritatile publice locale sunt insuficiente pentru realizarea de noi investitii sau pentru cofinantarea proiectelor din surse nerambursabile; ➤ Servicii publice on-line de plata a taxelor si impozitelor locale inexistente; ➤ Lipsa centrelor de orientare si consiliere profesionala; ➤ Prezenta redusa a caminelor de batrani si a centrelor de copii in zona;

<p>obiceiuri legate de sarbatorile de iarna si de sarbatorile pascale)</p> <p>OPORTUNITATI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Posibilitatea de investitii in infrastructura locala prin PNDR 2014-2020. ➤ Utilizarea fondurilor europene si guvermanentale pentru beneficiari privati/ societate civila destinate agriculturii si mediului rural; ➤ Oportunitati in implicarea sectorului non-guvernamental in domeniul serviciilor sociale; ➤ Crearea unor centre comunitare multifunctionale sociale care sa deserveasca nevoile legate de integrare sociala, consiliere profesionala, servicii de asistenta medicala, crese, after school etc ➤ Utilizarea surselor regenerabile de energie si adoptarea de masuri pentru protectia mediului; ➤ Accesarea de finantari nerambursabile pentru modernizarea institutiilor publice locale 	<p>AMENINTARI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Probleme de personal din cauza pensionarii cadrelor didactice si lipsa de interes a celor tineri in activa in mediul rural; ➤ Distributie inegală a infrastructurii de baza; ➤ Accentuarea fenomenului saraciei si somajului mai ales in cadre grupurilor defavorizate (tineri, femei, etc.); ➤ Schimbari frecvente in cadrul legislativ; ➤ Uzura si degradarea continua a infrastructurii in absenta investitiilor pentru modernizare; ➤ Aparitia dezinteresului si lipsei de implicare in rezolvarea problemelor comunitatii; ➤ Pierderea in timp a traditiilor si obiceiurilor locale; ➤ Dificultati intampinate in accesarea fondurilor neramburabile datorita lipsei cunostintelor in domeniu;
--	---

CAPITOLUL IV: Obiective, prioritati si domenii de interventie

In urma consultarilor realizate de catre partenerii Asociatiei Grupul de Actiune Locala DUNAREA ALBASTRA cu toti actorii importanți din teritoriu, pe baza analizei diagnostic și a analizei SWOT, au fost identificate obiectivele, prioritatile, domeniile de interventie și masurile care vor fi introduse in cadrul Strategiei GAL. Masurile alese spre a se include in strategie s-au bazat pe o abordare integrate a nevoilor identificate la nivelul teritoriului și acopera toate domeniile prioritare de la nivel local. Obiectivele principale ale strategiei de dezvoltare locala a GAL DUNAREA ALBASTRA vizeaza:

- Imbunatatirea conditiilor de viata ale locuitorilor zonei prin investitii in infrastructura sociala, culturala, turistica si sprijinirea serviciilor publice;
- Cresterea competitivitatii sectorului agricol si diversificarea economiei locale prin incurajarea activitatilor non-agricole;
- Crearea unei identitati locale a zonei GAL DUNAREA ALBASTRA, promovarea acesteia materializata prin cresterea atractivitatii zonei.

Ierarhizarea prioritatilor și a masurilor propuse a fost bazata pe necesitatile și prioritatile teritoriului reflectata inclusiv prin alocarea financiara. Astfel, s-au stabilit urmatoarele directii de finantare:

- Prioritatea 6 (700.000 Euro- 53,27%):
  - ✚ Masura M3/6B “INVESTITII PENTRU DEZVOLTAREA COMUNITATII ”(440.000 Euro -33,48%);
  - ✚ Masura M2/6A “INCURAJARE ACTIVITATI NON-AGRICOLE”(200.000 Euro - 15,22%);
  - ✚ Masura M4/6B “ACTIUNE SOCIALA ”(60.000 Euro -4,57 %);
- Prioritatea 2 (300.000 Euro- 22,83%)
  - ✚ Masura M1/2A “SUPORT AGRICOL”(300.000 Euro- 22,83%)
- Prioritatea 3 (52.023 Euro- 3,96%):
  - ✚ Masura M5/3A “SPRIJIN PENTRU ASOCIERE”(52.023 Euro- 3,96%).

Caracterul integrat și inovator al strategiei propuse rezulta inclusiv din planul de finantare propus: astfel, s-a avut in vedere o abordare multidirectionala pe domenii de activitate cu potential de crestere prin punerea in valoare a punctelor forte și fructificarea oportunitatilor indentificate urmarindu-se generarea de valoare adaugata in teritoriu prin solutii inovative ce vor sprijini dezvoltarea durabila a zonei. **Masurile propuse sunt sinergice (mai multe masuri distințe contribuie împreună la aceeași prioritate- Masurile M2/6A, M3/6B și M4/6B contribuie la P6 - fiind indeplinit astfel C.S. 4.1 obtinand 10 puncte) și complementare (cel putin 2 masuri complementare cu cel putin o masura din SDL ex: M1/2A și M2/6A complementare cu M5/3A in conformitate cu descrierea din fisule de prezentare a masurilor - fiind indeplinit C.S. 4.2 obtinand 10 puncte).** Totodata, setul de masuri propuse contribuie la obiectivele transversale “mediu, clima și inovare” in sensul includerii și prioritizarii operatiunilor legate de protectia mediului, atenuarea schimbarilor climatice și adaptarea la acestea, implementarea tehnologiilor și proceselor inovatoare. Contributia fiecarei masuri la obiectivele transversale a fost detaliata in cadrul Cap.V Prezentarea masurilor. **SDL demonstreaza conformitatea cu C.S. 3.1 și C.S. 3.5, obtinand un punctaj de 10 puncte in cadrul acestor criterii de selectie, prin faptul ca SDL prevede o masura dedicata invetitiilor in infrastructura sociala - M4/6B si o masura dedicata promovarii formelor asociative - M5/3A.**

Obiectivul de dezvoltare rurala 1 (Favorizarea competitivitatii agriculturii) Obiective transversale Mediu si Clima, Inovare	Prioritati de dezvoltare rurala	Domenii de interventie	Masuri	Indicatori de rezultat
	P2	2A	M1/2A “SUPORT AGRICOL”	20 exploatatii sprijinite/beneficiari sprijiniti 5 proiecte initiate de tineri 5 solicitanti (exploatatii agricole) membri ai unei forme asociative 7 locuri de munca nou create (inclusiv PFA/ II nou constituite) 2 proiecte ce includ teme de mediu/inovare
				1 forma asociativa sprijinita 5 exploatatii agricole sprijinate ca membrii ai formei asociative
Obiectivul de dezvoltare rurala 3 (Obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca) Obiective transversale Mediu si Clima, Inovare	P6	6A	M2/6A “INCURAJARE ACTIVITATI NON-AGRICOLE”	7 locuri de munca nou create (inclusiv PFA/ II nou constituite) 10 beneficiari sprijiniti 3 fermieri /membri ai exploatatilor agricole care si-au diversificat activitatea agricola catre activitate non-agricola 1 proiect ce vizeaza activitatile mestesugaresti 1 proiect ce include teme de mediu/inovare
				8.000 locuitori ce beneficiaza de servicii imbunatatite 6 proiecte sprijinate 1 proiect ce include teme de mediu/inovare
		6B	M3/6B “INVESTITII PENTRU DEZVOLTARE A COMUNITATII ”	500 locuitori ce beneficiaza de servicii sociale imbunatatite 1 actiune de infrastructura sociala sprijinita 1 grup vulnerabil sprijinit

Pentru a se putea verifica eficienta implementarii SDL in teritoriul GAL, au fost stabiliti o serie de indicatori locali ce vor fi monitorizati pe parcursul perioadei de implementare a SDL, acestia adaugandu-se indicatorilor specifici ai fiecarei masuri in functie de domeniile de interventie.

Tabel 1: Indicatori de monitorizare stabiliți la nivel de SDL:

Indicatori de monitorizare	Valoare propusa
Numar de locuri de munca create	14
Numar de exploatații agricole sprijinite	20
Numar de tineri sprijiniți	5
Numar de membri de forme asociative sprijiniți	5
Numar de proiecte care includ teme de mediu/înovare	4
Numar de fermieri/membri ai exploatațiilor agricole care și-au diversificat activitatea agricolă către o activitate non-agricolă	3
Numar de activități măstesugărești susținute	1
Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	8500
Numarul de operațiuni de infrastructura/servicii sprijinate	6
Numarul de operațiuni de infrastructura socială/servicii sociale sprijinate	1
Numarul de grupuri vulnerabile sprijinate	1
Numar de forme asociative sprijinate	1
Numar de exploatații care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la pietele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători	5

SDL demonstrează conformitatea cu C.S. 4.5 obținând un punctaj de 3 puncte prin includerea în SDL de măsuri care contribuie la obiectivele transversale "mediu și clima".

Tabel 2: Indicatori de monitorizare specifici domeniilor de intervenție

Domenii de interventie	Indicatori de monitorizare
2A	Nr. de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 20
3A	Nr. de exploatații care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la pietele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători: 5
6A	Locuri de munca create: 7
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 8.500

SDL demonstrează conformitatea cu C.S. 4.4 obținând un punctaj de 7 puncte prin crearea a unui număr de 14 locuri de munca (inclusiv PFA/ II nou constituite).

FISA MASURII

Denumirea masurii - SUPORT AGRICOL - M1/2A

Tipul masurii:

INVESTITII

SERVICIU

SPRIJIN FORFETAR

X

1. Descrierea generala a masurii

Descrierea generala a masurii, inclusiv a logicii de interventie a acesteia si a contributiei la prioritatile strategiei, la domeniile de interventie, la obiectivele transversale si a complementaritatii cu alte masuri din SDL.

Masura "SUPORT AGRICOL" ofera sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici, cu dimensiuni incadrate conform definirii fermelor mici din Capitolul 8.1 din PNDR si care sunt inaintate cu cel putin 12 luni inainte de data depunerii planului de afaceri. Prin aceasta masura se urmareste imbunatatirea managementului exploataatiei agricole, precum si sprijinirea restructurarii, consolidarii si dezvoltarii fermelor mici pentru a fi orientate catre piata. Conform analizei diagnostic, teritoriul GAL Dunarea Albastra este caracterizat de numeroase exploatazioni de dimensiuni reduse si implicit slab dezvoltate din punct de vedere economic, cu o productivitate scazuta, care au nevoie de sprijin financiar pentru a putea supravietui si a se dezvolta corespunzator. Fiind situate intro zona cu potential agro-zootehnic destul de mare, aceste exploatazioni au capacitatea de a se dezvolta din punct de vedere agricol si a patrunde pe piata, daca ar fi sprijinite. Majoritatea exploatazioniilor agricole sunt mixte si fara personalitate juridica, cu o productivitate agricola redusa si cu un nivel scazut de spirit antreprenorial, cu acces limitat la capital, orientate in cea mai mare parte catre autoconsum. Prin urmare, prin prezenta masura, GAL sprijina fermierii mici prin accordarea unui ajutor financiar forfetar si oficializarea acestora in piata ca fermieri autorizati si competitivi, devenind intreprinderi agricole viabile, precum si prin incurajarea capacitati de a identifica noi oportunitati de valorificare a productiei acestora.

Se va realiza o scurta justificare si corelare cu analiza SWOT a alegerii masurii propuse in cadrul SDL.

Din repartitia numarului exploatazioniilor agricole pe clase de marime a suprafetei agricole utilizate se poate observa ca majoritatea exploatazioniilor agricole care utilizeaza suprafata agricola sunt ferme mici de semi-subzistenta ce detin suprafete mai mici de 5 hectare. Aceste ferme se caracterizeaza printr-o structura de productie foarte diversificata, determinata de necesitatile gospodariei, precum si printr-o dotare tehnica redusa si necorespunzatoare, ceea ce impiedica cresterea productivitatii si obtinerea unui surplus de produse destinate vanzarii. Conform analizei SWOT, se poate observa ca in aceasi timp teritoriul GAL Dunarea Albastra se confrunta cu grad ridicat de imbatranire a populatiei, grad ridicat de saracie, populatie totala in scadere de la an la an, venituri mici, etc. Prezenta masura vine in sprijinul economic si social al teritoriului si are ca scop imbunatatirea directiilor deficitare prezentate mai sus. Mai mult, fermierii mici,

odata ce primesc finantarea au sansa de a deveni intreprinderi agricole viabile prin cresterea veniturilor si a competitivitatii in piata.

Masura contribuie la obiectivele de dezvoltare rurala ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, dupa cum urmeaza:

O1. Favorizarea competitivitatii agriculturii;

Masura contribuie la urmatoarele obiective specifice locale:

- Cresterea competitivitatii fermierilor mici;
- Imbunatatirea managementului exploatatiilor;
- Diversificarea productiei agricole in scopul comercializarii si aprovizionarii pietelor locale;
- Incurajarea asocierii si cooperarii in teritoriul GAL.

Masura contribuie la prioritatea/prioritatile prevazute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

P2. Cresterea viabilitatii exploatatiilor si a competitivitatii tuturor tipurilor de agricultura in toate regiunile si promovarea tehnologiilor agricole inovative si a gestionarii durabile a padurilor.

Masura corespunde obiectivelor art. 19 "Dezvoltarea exploatatiilor si a intreprinderilor" din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

Masura contribuie la Domeniul de interventie 2A "Imbunatarirea performantei economice a tuturor exploatatiilor agricole si facilitarea restructurarii si modernizarii exploatatiilor, in special in vederea cresterii participarii pe piata si a orientarii spre piata, precum si a diversificarii activitatilor agricole" prevazut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Masura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: MEDIU, CLIMA si INOVARE in conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013) prin crearea unor criterii de selectie specifice. Astfel, vor fi selectate cu prioritate proiecte din categoria celor „prietenoase cu mediul” (de exemplu: adoptarea unor culturi rezistente la schimbari climatice, sisteme de irigatii cu reducerea consumului de apa, imbunatatirea gestionarii surselor de poluare prin gestionarea gunoiului de grajd sau prin utilizarea de ingrasaminte naturale, comercializarea de resturi vegetale in vederea fabricarii de brichete/ peleti folositi in producerea de energie termica etc).

Inovarea va fi incurajata prin punctarea suplimentara a proiectelor care propun adoptarea unor tehnici si metode noi si a unor tehnologii inovatoare, a proiectelor depuse de tinerii fermieri cu competente in domeniu (acestia fiind mai deschisi sa aplice tehnologii si procese noi), a proiectelor ce incurajeaza soiuri/rase noi pentru teritoriu.

Complementaritatea cu alte masuri din SDL: masura este complementara cu alte masuri din SDL in sensul ca beneficiarii directi ai acestei masuri pot fi inclusi in categoria de beneficiari directi ai masurii **M2/6A** si in categoria de beneficiari indirecti ai masurilor: **M5/3A, M3/6B si M4/6B.**

Sinergia cu alte masuri din SDL: Nu este cazul

2. Valoarea adaugata a masurii

Aceasta masura propune stimularea potentialului local prin promovare de proiecte adaptate specificului local prin intermediul unor criterii specifice de selectie propuse. Astfel, se propune incurajarea fermelor mici din teritoriul GAL care practica o agricultura specifica nevoilor gospodaresti sa devina intreprinderi viabile prin incurajarea domeniilor de activitate specifice zonei (cultura cereale, viticulture, zootehnie), se incurajeaza cresterea competitivitatii fermelor mici in scopul adaptarii la standarde, eficientizarii costurilor si cresterii veniturilor, sunt stimulate familiile nou infiintate prin sprijinul oferit tinerilor casatoriti, sunt incurajati tinerii care fac parte din familii de fermieri, este incurajata intinerirea generatiei de fermieri prin promovarea proiectelor depuse de tineri, este incurajata cooperarea la nivel local prin promovarea proiectelor fermierilor ce sunt sau se angajeaza ca vor deveni membri ai unei forme asociative din teritoriul GAL, sunt sustinute proiectele "prietenioase cu mediu" etc.

Masura este relevanta pentru teritoriu GAL, contribuind direct la dezvoltarea economica a teritoriului GAL printr-o serie de actiuni care conduc la:

- a. diversificarea activitatilor agricole practice in teritoriul GAL si dezvoltarea fermelor mici existente;
- b. cresterea competitivitatii sectorului agricol si imbunatatirea managementului exploratiilor;
- c. adaptarea fermelor mici la standarde si crearea unei piete locale diversificate;
- d. intinerirea generatiilor de fermieri si incurajarea proiectelor prietenioase cu mediul.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislatie UE:

- R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatatiile agricole;
- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-intreprinderilor si a intreprinderilor mici si mijlocii;

Legislatie Nationala:

- Lege Nr. 346/2004 privind stimularea inofiintarii si dezvoltarii intreprinderilor mici si mijlocii cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordonanta de urgență nr. 44/2008 privind desfasurarea activitatilor economice de catre persoanele fizice autorizate, intreprinderile individuale si intreprinderile familiale cu modificarile si completarile ulterioare.
- Ordin nr. 22/2011 al Ministrului Agriculturii si Dezvoltarii Rurale privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, in vederea accesarii masurilor reglementate de Politica Agricola Comuna;
- Ordonanta de urgență nr. 43/2013 privind unele masuri pentru dezvoltarea si sustinerea fermelor de familie si facilitarea accesului la finantare al fermierilor.

4. Beneficiari directi/indirecti (grup tinta)

Beneficiari directi;

Fermierii care au drept de proprietate si/sau drept de folosinta pentru o exploatare agricola care intra in categoria de ferma mica conform definitiei din Capitolul 8.1 din PNDR.

Beneficiari indirecți;

Populația din teritoriul GAL care beneficiază de produsele realizate de către fermieri (consumatorii).

5. Tip de sprijin

Sprijin forfetar în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013. Se va acorda în două transe: Transa 1: 70%, Transa 2: 30% -numai după îndeplinirea obiectivelor stabilite în planul de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acorda pentru ferma mica, cu scopul de a facilita dezvoltarea fermelor mici pe baza planului de afaceri. Toate cheltuielile propuse în Planul de afaceri, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Conditii de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se incadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;
- Exploatația agricolă este înregistrată în registrul agricol și APIA/ ANSVSA cu cel puțin 12 luni înainte de solicitarea sprijinului;
- Înaintea solicitării celei de-a doua transe de plată, solicitantul face dovada creșterii dimensiunii economice a exploatației cu minimum 20 % față de dimensiunea economică initială a exploatației (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);
- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevede obligatoriu platforme de gestionare a gunoiului de grăjd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri)
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL iar proiectul va fi implementat în teritoriul GAL;
- Un singur membru al familiei poate obține sprijinul pentru aceeași exploatație agricolă (gospodarie familială);
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafetele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferent STP, exceptând cultura de capsuni în sere și solarii și pepinierile; Se acceptă finanțarea altor specii care nu sunt cuprinse în anexă, în baza unei analize locale a unui institut certificat care să ateste potentialul speciei respective într-o anumita zonă.

8. Criterii de selectie

Vor fi selectate cu prioritate proiectele care:

- vizează domenii de activitate cu potențial specific zonei (viticultura, zootehnie);
- crează noi locuri de munca prin utilizarea de forța de munca exclusiv din teritoriul GAL(inclusiv PFA/ II nou constituite);

- sunt "prietenoase cu mediul"(de exemplu propun: folosesc sau propun: adoptarea unor culturi rezistente la schimbari climatice, sisteme de irrigatii cu reducerea consumului de apa, imbunatatirea gestionarii surselor de poluare prin gestionarea gunoiului de grajd sau prin utilizarea de ingrasaminte naturale, comercializarea de resturi vegetale in vederea fabricarii de brichete/ peleti folositi in producerea de energie termica etc.);
- sunt initiate de tineri cu varsta de pana in 40 ani la momentul depunerii cererii de finantare cu competente in domeniul agricol sau absolventi de studii superioare;
- sunt initiate de solicitanti ce provin din familii de fermieri;
- sunt initiate de tineri cu varsta de pana in 40 ani la momentul depunerii cererii de finantare ce fac parte din familii nou infiintate, casatoriti recent, fara a depasi o perioada de cel mult 12 luni inaintea datei depunerii proiectului si au domiciliul in localitatea in care detin exploatația agricola sau in localitatile invecinate cu localitatea in care detine exploatația agricola;
- propun activitati inovative pentru zona si isi prevad in planul de afaceri investitii pentru introducerea de noi tehnologii;
- solicitanti care sunt sau isi propun inscrierea ca membru al unei forme asociative din teritoriul GAL pana la solicitarea transei 2 de plata;
- solicitantii care se incadreaza in categoria ferme de familie conform definitiei din Capitolul 8.1 din PNDR.

9. Sume (aplicabile) si rata sprijinului

Cuantumul sprijinului este de 15.000 de euro pentru o exploatație agricola pe o perioada de maxim 3 ani.

Sprijinul se va acorda sub forma de prima, in doua transe astfel:

-70% din quantumul sprijinului la semnarea deciziei de finantare;
-30% in quantumul sprijinului se va acorda cu conditia implementarii corecte a planului de afaceri, fara a depasi 3 ani de la semnarea deciziei de finantare.

Elemenentele care au contribuit la stabilirea quantumului sprijinului si la aplicarea unei intensitati ale sprijinului specifice:

Dezvoltarea planurilor de afaceri pentru fermele de mici dimensiuni necesita valori de sprijin relativ scazute, gradul ridicat de saracie al zonei, capacitatea financiara redusa a populatiei din teritoriul GAL de a sustine rate de cofinantare in cadrul proiectelor, accesul dificil la resurse financiare au determinat stabilirea unui sprijin forfetar cu o valoare de 15.000 Euro. Astfel, s-a considerat rezonabil un procent de 70% din valoarea primei pentru demararea initiala a activitatii si implementarea unui plan de afaceri intr-o perioada de maxim 3 ani, motivand astfel fermierii sa isi atinga obiectivele.

10. Indicatori de monitorizare

- Numarul de exploatații sprijinite/ beneficiari sprijiniti: minim 20;
- Numarul de tineri sprijiniti: minim 5;
- Numarul de proiecte care includ teme de mediu/inovare: minim 2;
- Numarul de beneficiari membri ai unei forme asociative: minim 5;
- Numarul de locuri de munca create (inclusiv PFA/ II nou constituite): minim 7.

FISA MASURII

Denumirea masurii - INCURAJAREA ACTIVITATILOR NON-AGRICOLE- M2/6A

Tipul masurii:

INVESTITII

X

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

11. Descrierea generala a masurii

Descrierea generala a masurii, inclusiv a logiciei de interventie a acesteia si a contributiei la prioritatile strategiei, la domeniile de interventie, la obiectivele transversale si a complementaritatii cu alte masuri din SDL.

Aceasta masura incurajeaza in primul rand, diversificarea domeniilor de activitate din sectorul non-agricol prin sprijinirea infiintarii si dezvoltarii de microintreprinderi si intreprinderi mici in teritoriul GAL, in vederea unei dezvoltari economice multidirectionale, a crearii de locuri de munca, vizand reducerea saraciei din teritoriul GAL si cresterea atractivitatii zonei. Sprijinul va viza stimularea mediului de afaceri din spatiul GAL prin sustinerea financiara a intreprinzatorilor care realizeaza activitati neagraicole pentru prima data (start-up in baza unui plan de afaceri), a celor care desfasoara deja activitati neagraicole si doresc dezvoltarea intreprinderilor existente sau a fermierilor de mici dimensiuni sau a membrilor familiilor acestora care doresc sa isi diversifice activitatea desfasurata catre alte sectoare economice. Masura va contribui la: ocuparea unei parti din excedentul de forta de munca existent, la diversificarea economiei rurale, la incurajarea mentinerii si dezvoltarii activitatilor mestesugaresti ale zonei, la cresterea veniturilor populatiei rurale si a nivelului de trai, la scaderea saraciei si la combaterea excluderii sociale.

Se va realiza o scurta justificare si corelare cu analiza SWOT a alegerii masurii propuse in cadrul SDL.

Slaba diversificare a domeniilor de activitate in care activeaza intreprinderile din teritoriul GAL si existenta unei plaje restranse de agenti economici non-agricoli, conduce la o calitate scazuta a serviciilor furnizate catre populatia rurala, precum si multe sectoare economice neacoperite. Concentrarea foarte mare a activitatilor economice catre domeniul agro-zootehnic determina un grad de risc crescut in ceea ce priveste factorii externi care nu pot fi controlati si care pot influenta semnificativ evolutia negativa a acestui domeniu (conditii climatice, sanatatea efectivelor de animale, caracterul sezonier al activitatilor agricole, etc.) creand o presiune foarte mare din punctul de vedere al stabilitatii economice si durabilitatii locurilor de munca. Numarul mare de mici fermieri din teritoriu, majoritatea detinatori de expoatai de semi-subsistenta, conduce la o concurenta crescuta in acest domeniu. Orientarea micilor fermieri catre alte domenii de activitate si transformarea din concurrenti pe aceiasi piata in furnizori de produse/servicii non-agricole conduce la absorbtia surplusului fortei de munca din sectorul agricol, respectiv la cresterea tranzactiilor economice in teritoriul GAL si la valoarea taxelor si impozitelor locale colectate. In plus, activitatile agro-zootenice traditionale specifice zonei pot reprezenta bazele dezvoltarii agroturismului, contribuind astfel la cresterea numarului de turisti din zona si, implicit la cresterea veniturilor populatiei din teritoriul GAL. Totodata, conform analizei SWOT, un domeniu care necesita investitii este cel al mestesugurilor traditionale (tesutul, prelucrarea lemnului, ateliere de fierarie, etc) prin intermediul acestei masuri propunandu-se revitalizarea activitatilor traditionale in conditiile existentei unei piete in crestere pentru produsele artizanale traditionale, nu doar la nivel local, ci la nivel european. Masura este, astfel, in concordanta cu analiza SWOT si are ca obiectiv imbunatatirea punctelor slabe identificate, reducerea riscurilor si valorificarea oportunitatilor. Stimularea activitatilor

de productie si a serviciilor de baza, a serviciilor de agroturism, sanitar-veterinare si medicale va creste gradul de atractivitate al zonei, reducand astfel tendinta rezidentilor de a migra spre alte zone in cautarea unor noi oportunitati socio-economice.

Masura contribuie la obiectivele de dezvoltare rurala ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, dupa cum urmeaza:

O3. Obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca.

Masura contribuie la urmatoarele obiective specifice locale:

- Diversificarea economiei locale, dezvoltarea economica a zonei si crearea de locuri de munca;
- Dezvoltarea serviciilor pentru populatie si alte activitati economice;
- Revitalizarea si promovarea mestesugurilor locale traditionale;
- Cresterea atractivitatii teritoriului GAL;

Masura contribuie la prioritatea/prioritatile prevazute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6. Promovarea incluziunii sociale, reducerea saraciei si dezvoltare economica in zonele rurale.

Masura corespunde obiectivelor art. 19 "Dezvoltarea exploataatiilor si a intreprinderilor" din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

Masura contribuie la Domeniul de interventie DI 6A "Facilitarea diversificarii, a infiintarii si a dezvoltarii de intreprinderi mici, precum si crearea de locuri de munca" prevazut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Masura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: MEDIU, CLIMA si INOVARE in conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013) prin crearea unor criterii de selectie specifice. Astfel, vor fi selectate cu prioritate proiecte din categoria celor „prietenioase cu mediul” care propun utilizarea surselor regenerabile de energie, in special, prin utilizarea biomasei contribuind la reducerea efectelor schimbarilor climatice. Activitatile de agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care sa evite degradarea zonelor naturale sensibile si, mai mult decat atat, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversitatii.
Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovarii in UAT prin activitatil economice nou infiintate deschizand noi oportunitati si posibilitati pentru adoptarea de metode noi si utilizarea de tehnologii inovatoare.

Complementaritatea cu alte masuri din SDL: masura este complementara cu alte masuri din SDL in sensul ca beneficiarii directi ai acestei masuri pot fi inclusi in categoria de beneficiari directi ai masurii M1/2A si in categoria de beneficiari indirecti ai masurilor M3/6B, M4/6B si M5/3A

Sinergia cu alte masuri din SDL: masura contribuie la prioritatea P6, prioritate la care mai contribuie si alte masuri: M3/6B, M4/6B

12. Valoarea adaugata a masurii

Aceasta masura propune solutii inovatoare pentru problemele identificate in teritoriul GAL, promovand proiecte cu impact pentru zona prin intermediul conditiilor specifice de selectie propuse. Astfel, se propune revitalizarea mestesugurilor traditionale din teritoriul GAL prin promovarea acestora, se incurajeaza crearea de branduri locale si alinierea intreprinderilor din teritoriu cu politicele moderne de marketing, se incurajeaza

interesul intreprinderilor fata de comunitatea in care activeaza prin includerea in planurile de afaceri a unei laturi socio-educative, sunt stimulante familiile nou infiintate prin sprijinul oferit tinerilor casatoriti, este incurajata absorbtia surplusului fortei de munca din sectorul agricol prin sprijinirea diversificarii activitatii fermierilor/membrilor exploatatiilor agricole catre activitati non-agricole, este incurajata cooperarea la nivel local prin promovarea proiectelor ce se aprovisioneaza de la furnizorii locali, incurajarea activitatilor noi ce utilizeaza tehnologii inovatoare, adoptarea de solutii de obtinere a energiei din surse regenerabile etc. Masura este relevanta, contribuind direct la dezvoltarea economica si sociala a teritoriului GAL printr-o serie de actiuni care conduc la:

- a. cresterea nivelului de trai si reducerea saraciei prin crearea de noi locuri de munca;
- b. diversificarea activitatilor economice non-agricole practicate in teritoriul GAL si dezvoltarea intreprinderilor existente;
- c. cresterea gradului de atractivitate al zonei si reducerea migratiei populatiei tinere catre zone mai atractive din punct de vedere socio-economic;
- d. cresterea veniturilor autoritatilor publice locale prin colectarea de noi taxe si impozite.

13. Trimiteri la alte acte legislative

Legislatie UE: Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013, Reg. (UE) nr. 1407/2014, Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003, Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02, Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02, Linii directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor aflate in dificultate.

Legislatie Nationala: Ordonanta de Urgenta nr. 44/2008.

14. Beneficiari directi/indirecti (grup tinta)

Directi:

- Fermieri sau membrii unei gospodarii agricole, care isi diversifica activitatea prin infiintarea unei activitatii non-agricole in teritoriul GAL pentru prima data;
- Micro-intreprinderi si intreprinderi mici existente si nou infiintate din teritoriul GAL, care isi propun infiintarea sau dezvoltarea de activitatii non-agricole.

Indirecti:

- Persoanele din categoria populatiei active aflate in cautarea unui loc de munca
- Populatia locala (consumatorii)

15. Tip de sprijin

Sprijin forfetar in conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013. Se va acorda in doua transe: Transa 1: 70%, Transa 2: 30% (numai dupa indeplinirea obiectivelor stabilite in planul de afaceri). In cazul neimplementarii corecte a planului de afaceri, sumele platite, vor fi recuperate proportional cu obiectivele nerealizate.

16. Tipuri de actiuni eligibile si neeligibile

Sprijinul se acorda pentru activitatilie prevazute pentru indeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse prin PA, inclusiv capital de lucru si capitalizarea intreprinderii si activitatilie relevante pentru implementarea corecta a PA aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Exemple de activitatilie eligibile: Investitii pentru producerea si comercializarea produselor non-agricole(fabricarea produselor textile, imbracaminte, articole de marochinarie, articole de hartie si carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activitatilie de prelucrare a produselor lemnioase; industrie metalurgica, fabricare constructii metalice, masini, utilaje si echipamente; fabricare produse electrice, electronice; producerea de produse electrice, electronice, si metalice, masini, utilaje si echipamente, productia de carton etc); Investitii pentru activitatilie mestesugaresti (activitatilie de artizanat si alte activitatilie traditionale non-agricole -olarit, brodat, prelucrarea manuala a fierului, lanii, lemnului, pielii etc.), Investitii legate de furnizarea de servicii(servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare; servicii de reparatii masini, unelte, obiecte casnice; servicii de

consultanta, contabilitate, juridice, audit; activitati de servicii in tehnologia informatiei si servicii informatice; servicii tehnice, administrative, etc); Investitii pentru infrastructura in unitatile de primire turistica de tip agro-turistic, proiecte de activitatii de agrement; Investitii pentru productia de combustibil din biomasa (ex.: fabricare de peleti si brichete) in vederea comercializarii.

Nu sunt eligibile cheltuielile cu achizitionarea de utilaje si echipamente agricole aferente activitatii de prestare de servicii agricole, in conformitate cu Clasificarea Activitatilor din Economia Nationala, producerea si comercializarea produselor din Anexa I din Tratat, precum si productia de electricitate din biomasa ca si activitate economica

17. Conditii de eligibilitate

- Solicitantul trebuie sa se incadreze in categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie sa prezinte un plan de afaceri;
- Proiectul trebuie sa se incadreze in cel putin unul dintre tipurile de activitati sprijinite prin masura;
- Sediul social si punctul/punctele de lucru trebuie sa fie situate in teritoriul GAL iar activitatea va fi desfasurata in teritoriul GAL;
- Solicitantul nu se afla in insolventa sau in incapacitate de plata;
- Implementarea planului de afaceri trebuie sa inceapa in termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Inaintea solicitarii celei de-a doua transe de plata, solicitantul face dovada desfasurarii activitatilor comerciale prin productia comercializata sau prin activitatile prestate, in procent de minim 20% din valoarea primei transe de plata (cerinta va fi verificata in momentul finalizarii implementarii planului de afaceri)

18. Criterii de selectie

Vor fi selectate cu prioritate proiectele care:

- promoveaza activitati mestersugaresti, de artizanat specific teritoriului GAL;
- utilizeaza energia produsa din surse regenerabile;
- creaza noi locuri de munca prin angajarea de forta de munca exclusiv din teritoriul GAL;
- propun reinvestirea a cel putin 10% din profitul obtinut pentru dezvoltarea continua a activitatii pe o perioada de minim un an de la data primirii primei transe si pana la momentul indeplinirii planului de afaceri;
- propun crearea unei identitati locale de produs (brand local) si isi prevad in planul de afaceri cheltuieli de marketing;
- sunt initiate de tineri cu varsta pana in 40 de ani cu competente antreprenoriale sau absolvenți de studii superioare;
- sunt initiate de catre femei cu varsta pana in 45 de ani si care la momentul depunerii proiectului sunt casnice;
- sunt initiate de tineri cu varsta pana in 40 de ani ce fac parte din familii nou infiintate, casatoriti recent fara a depasi o perioada de cel mult 12 luni inaintea solicitarii sprijinului;
- sunt derulate de catre fermieri/ membri gospodariilor agricole ce isi propun diversificarea activitatii agricole catre activitati non agricole;
- propun in cadrul planului de afaceri aprovisionarea de la furnizori locali din teritoriul GAL;
- propun in cadrul planului de afaceri organizarea unui stagiu de practica in activitatea derulata prin proiect pentru cel putin 3 persoane din teritoriul GAL, tineri absolvenți sau persoane in cautarea unui loc de munca;
- proiectele care propun activitati inovative pentru zona si isi prevad in planul de afaceri cheltuieli cu achizitionarea de tehnologii noi in respectivul domeniu de activitate.

19. Sume (aplicabile) si rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil este de 20.000 euro per proiect si se va acorda, sub forma de prima, in doua transe astfel: 70% din cuantumul sprijinului la semnarea contractului de finantare; 30% din cuantumul sprijinului se va acorda cu conditia implementarii corecte_a planului de afaceri, fara a depasi trei ani de la semnarea contractului de finantare. Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 3 ani si include controlul implementarii corecte precum si plata ultimei transe. In cazul neimplementarii corecte a planului de afaceri, sumele platite, vor fi recuperate proportional cu obiectivele nerealizate. Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr.1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis si nu va depasi 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Elemenentele care au contribuit la stabilirea cuantumului sprijinului si la aplicarea unei intensitatii ale sprijinului specifice: Gradul ridicat de saracie al zonei, cifrele de afaceri reduse ale intreprinderilor existente in teritoriul GAL, capacitatea financiara redusa a populatiei din teritoriul GAL de a sustine rate de cofinanțare in cadrul proiectelor, accesul dificil la produsele de creditare pentru start-up-uri au determinat stabilirea unui sprijin forfetar cu o valoare de 20.000 Euro. Astfel, s-a considerat rezonabil un procent de 70% din valoarea primei pentru demararea initiala a activitatii si implementarea unui plan de afaceri intr-o perioada de maxim 3 ani, motivand astfel antreprenorii sa isi atinga obiectivele stabilite pentru a putea obtine si ce-a de-a doua transa din cadrul sprijinului.

10. Indicatori de monitorizare

- Numarul de locuri de munca create (inclusiv PFA/ II nou constituite): minim 7
- Numarul de fermieri/membri ai exploataatiilor agricole care si-au diversificat activitatea agricola catre o activitate non-agricola: minim 3
- Numarul de beneficiari sprijiniti: minim 10
- Numarul de activitati mestersugaresti sustinute: minim 1
- Numarul de proiecte care includ teme de mediu/inovare: minim 1

FISA MASURII

Denumirea masurii - INVESTITII PENTRU DEZVOLTAREA COMUNITATII - M3/6B

Tipul masurii

INVESTITII

X

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generala a masurii

Descrierea generala a masurii, inclusiv a logicii de interventie a acesteia si a contributiei la prioritatile strategiei, la domeniile de interventie, la obiectivele transversale si a complementaritatii cu alte masuri din SDL.

Aceasta masura vizeaza imbunatatirea conditiilor de viata pentru populatie, asigurarea accesului la serviciile de baza si protejarea mostenirii culturale din teritoriul GAL in vederea realizarii unei dezvoltari durabile. Pentru imbunatatirea calitatii vietii un factor determinant il constituie creare, modernizarea si extinderea infrastructurii fizice de baza care influenteaza in mod direct existenta si dezvoltarea activitatilor sociale, culturale si economice si implicit, crearea de oportunitati ocupationale. Infrastructura si serviciile de baza neadecvate constituie principalul element care mentine decalajul accentuat dintre zone reprezentand o piedica in calea egalitatii de sanse si a dezvoltarii socio-economice. Pentru ca teritoriul GAL Dunarea Albastra sa poata concura efectiv in atragerea de investitii, asigurand totodata si furnizarea unor conditii de viata adecvate si servicii necesare comunitatii, sunt necesare, in primul rand, investitii in imbunatatirea infrastructurii existente si a serviciilor de baza.

Complexitatea nevoilor de renovare, dezvoltare si modernizare a localitatilor din teritoriul GAL Dunarea Albastra reclama necesitatea unei abordari integrate care presupune combinarea activitatilor si operatiunilor intr-o masura care va permite comunitatilor locale sa rezolve intr-un cadru integrat problemele si nevoile locale.

Se va realiza o scurta justificare si corelare cu analiza SWOT a alegerii masurii propuse in cadrul SDL.

Dezvoltarea economica si sociala durabila a teritoriului GAL este indispensabil legata de imbunatatirea infrastructurii si serviciilor de baza existente. Infrastructura fizica de baza slab dezvoltata este una dintre cauzele care limiteaza dezvoltarea serviciilor de baza (facilitati culturale, recreationale, institutionale, turistice, servicii medicale, servicii de interventie, servicii de colectare a deseurilor, servicii de transport public etc). In majoritatea UAT-urilor din teritoriul GAL Dunarea Albastra, atat infrastructura de baza, cat si serviciile publice sunt slab dezvoltate sau in unele cazuri, aproape inexistente (infrastructura educationala cu baza materiala redusa, stare proasta a cladirilor in care isi desfasoara activitatea autoritatile publice locale, calitate scazuta a serviciilor medicale, stare degradata a patrimoniului cultural, lipsa infrastructurii turistice, iluminat public inexistent in unele zone sau nemodernizat, lipsa sistemelor de supraveghere video, lipsa unor piete agro-alimentare, lipsa spatiilor recreationale, servicii publice fara echipamente in dotare etc). Dezvoltarea socio-economica a zonei este indispensabil legata de existenta unei infrastructuri si de accesibilitatea serviciilor de baza, inclusiv a celor de agrement, sociale, medicale, culturale etc. Imbunatatirea si dezvoltarea

infrastructurii si a serviciilor reprezinta o cerinta esentiala pentru cresterea calitatii vietii si care poate conduce la cresterea incluziuni sociale, la inversarea tendintelor de declin economic si social si de depopulare a zonei. Totodata, imbunatatirea infrastructurii va determina si cresterea atractivitatii zonei pentru investitori, dezvoltarea de noi investitii in zona conducand la crearea de noi locuri de munca. Masura este, astfel, in concordanta cu analiza SWOT si are ca obiectiv imbunatatirea punctelor slabe identificate, reducerea riscurilor si valorificarea oportunitatilor.

Masura contribuie la obiectivele de dezvoltare rurala ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, dupa cum urmeaza: O3. Obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca.

Masura contribuie la urmatoarele obiective specifice locale: Im bunatatiarea conditiilor de viata ale locuitorilor din teritoriul GAL; Dezvoltarea infrastructurii de baza din teritoriul GAL; Accesibilizarea serviciilor medicale si de asistenta sociala; Im bunatatiarea serviciilor publice locale; Conservarea mostenirii rurale si a traditiilor locale; Stimularea si consolidarea dezvoltarii locale; Cresterea atractivitatii teritoriului GAL; Reducerea gradului de saracie si a riscului de excluziune sociala.

Masura contribuie la prioritatea/prioritatile prevazute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6. Promovarea incluziunii sociale, reducerea saraciei si dezvoltare economica in zonele rurale.

Masura corespunde obiectivelor art. 20 "Servicii de baza si reinnoirea satelor in zonele rurale" din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Masura contribuie la Domeniul de interventie DI 6B " Incurajarea dezvoltarii locale in zonele rurale" prevazut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Masura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: MEDIU, CLIMA si INOVARE in conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013) prin crearea unor criterii de selectie specifice. In vederea dezvoltarii durabile a teritoriului GAL, in sensul unei mai bune intelegeri a asumarii angajamentelor de mediu si a provocarilor privind schimbarile climatice vor fi incurajate proiectele care propun utilizarea surselor regenerabile de energie (cladirile publice care integreaza solutii de eficacitate energetica si energii regenerabile, iluminatul eficient al infrastructurilor publice etc). Sprijinul acordat dezvoltarii infrastructurii de baza este esential pentru dezvoltarea economica a zonei, o infrastructura imbunatatita permitand afacerilor sa se dezvolte si incurajand spiritul antreprenorial si inovator. De asemenea, existenta unei infrastructuri educationale functionale permite formarea de generatii tinere bine pregatite, deschise spre noi oportunitati si capabile sa aduca inovatii si dezvoltare in teritoriul GAL.

Complementaritatea cu alte masuri din SDL: masura este complementara cu alte masuri din SDL in sensul ca beneficiarii directi ai acestei masuri pot fi inclusi in categoria de beneficiari directi ai masurii M4/6B si in categoria de beneficiari indirecti ai masurilor M1/2A si M2/6A (prin taxele si impozitele colectate).

Sinergia cu alte masuri din SDL: masura contribuie la prioritatea P6, prioritate la care mai contribuie si alte masuri: M2/6A si M4/6B .

2. Valoarea adaugata a masurii

Aceasta masura propune solutii inovatoare pentru problemele identificate in teritoriul GAL, promovand proiecte cu impact pentru zona prin intermediul conditiilor specifice de

selectie propuse. Astfel, se propune stimularea cresterii si promovarea sustenabilitatii socio-economice si de mediu in teritoriul GAL, in special prin dezvoltarea infrastructurii locale si a serviciilor de baza locale, prin punerea in valoare a patrimoniului cultural si natural fiind incurajate proiectele cu impact zonal (care sa deserveasca cel putin doua localitati). Masura este relevanta contribuind direct la dezvoltarea economica si sociala a teritoriului GAL printr-o serie de actiuni care conduc la: imbunatatirea conditiilor de trai pentru populatia zonei; cresterea gradului de atractivitate al zonei si reducerea migratiei populatiei tinere catre zone mai atractive din punct de vedere socio-economic; stimularea dezvoltarii mediului de afaceri local; impact pozitiv asupra turismului local; mentinerea traditiilor si a mostenirii spirituale contribuind astfel la atractivitatea zonei. Pe termen lung, rezolvarea acestor probleme va permite zonei GAL sa poata concura efectiv in atragerea de investitii, asigurand totodata si furnizarea unor conditii de viata adevarate comunitatii locale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislatie UE: R (UE) nr. 1407/2013, R(UE) nr. 1303/2013, R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013, R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013.

Legislatie Nationala: Legea nr. 1/2011; Hotararea Guvernului nr. 866/2008; Legea nr. 215/2001; Legea nr. 422/2001; Legea nr 489/2006; Hotararea de Guvern nr 26/2000; Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie 2008; Legea nr. 143/2007.

4. Beneficiari directi/indirecti (grup tinta)

Directi: Autoritati publice locale si asociatii ale acestora (ADI-uri), ONG-uri definite conform legislatiei in vigoare, Unitati de cult conform legislatiei in vigoare, Persoane fizice autorizate/societati comerciale care detin in administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publica.

Indirecti: populatia locala, intreprinderile existente, precum si cele ce vor fi infiintate in teritoriul GAL, ONG-uri care isi vor desfasura activitatea in infrastructura creata

5. Tip de sprijin

- Rambursarea cheltuielilor eligibile suportate si platite efectiv in conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.
- Plata in avans, cu conditia constituirii unei garantii bancare sau a unei garantii echivalente corespunzatoare procentului de 100% din valoarea avansului, in conformitate cu art. 45 (4) si art. 63 ale R. (UE) nr.1305/2013.

6. Tipuri de actiuni eligibile si neeligibile

Actiuni eligibile:

A. Pentru crearea si modernizarea infrastructurii fizice de baza:

- Infiintarea, extinderea si modernizarea retelei publice de iluminat, a sistemelor publice de supraveghere
- Investitii in statii de transfer pentru deseuri, platform de depozitare a deseuri sau dotarea cu echipamente de gestionare a deseuri
- Amejare trotuare si alei pietonale

B. Pentru crearea si dezvoltarea serviciilor de baza:

- Investitii in crearea, modernizarea si dotarea infrastructurii educationale
- Investitii in imbunatatirea calitatii serviciilor medicale
- Infiintarea, amenajarea spatilor publice de recreere (parcuri, spatii de joaca pentru copii, terenuri de sport - inclusiv sali de sport, piste de biciclete etc)
- Renovarea cladirilor publice (ex. primarii) si amenajari de parcati, piete, spatii pentru organizarea de targuri etc.)

- Investitii in sisteme de producere si utilizare de energie din surse regenerabile ca parte componenta a unui proiect (de ex. in situatia in care este vorba de un proiect de renovare a unei cladiri publice)
  - Achizitionarea de utilaje si echipamente pentru serviciile publice
- C. Pentru protejarea si promovarea patrimoniului natural si cultural de interes local:
- Investitii de renovare, modernizare si dotare a asezamintelor culturale
  - Restaurarea, consolidarea si conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural imobil de interes local de clasa B
  - Renovarea, reabilitarea si promovarea unor obiective de patrimoniu local care nu se regasesc in Lista monumentelor istorice de clasa B, dar care reprezinta valori ale patrimoniului local, a spatiilor destinate pastrarii si transmiterii de mestesuguri, traditii si alte tipuri de activitati traditionale, reabilitarea si refuncționalizarea de obiective/ constructii care pastreaza caracteristicile patrimoniului construit traditional, autentic (de exemplu: mori de apa, varnite, stane, etc) si care se vor regasi intr-o lista a obiectivelor de interes local aprobata de catre fiecare UAT
  - Investitii in infrastructura turistica la scara mica(constructia/modernizarea centrelor de informare turistica, informare si ghidare a vizitorilor, constructia de adăposturi si facilitati legate de turismul local, marcarea de trasee turistice) si in activitati de promovare turistica a zonei(realizarea de ghiduri turistice, website-uri de prezentare, panouri de informare, festivaluri etc.)
- D. Pentru modernizarea institutiilor de cult:
- restaurarea bisericilor, cimitirilor si a altor obiective aflate in proprietatea parohiilor

7. Conditii de eligibilitate

- Solicitantul trebuie sa se incadreze in categoria beneficiarilor eligibili;
- Prin memoriul justificativ / studiul de fezabilitate, proiectul trebuie sa demonstreze oportunitatea si necesitatea socio-economica a investitiei;
- Proiectul trebuie sa se incadreze in cel putin unul dintre tipurile de activitati sprijinite prin masura;
- Constructia, modernizarea si extinderea cladirilor trebuie sa respecte/ pastreze arhitectura specifica locala;
- Solicitantul nu trebuie sa fie in insolventa sau in incapacitate de plata;
- Beneficiarul se angajeaza sa asigure mentenanta/intretinerea investitiei pe o perioada de minim 3 ani, de la ultima plata;
- Investitia trebuie sa fie in corelare cu orice strategie de dezvoltare nationala/ regionala/judeteana/locala aprobata, corespunzatoare domeniului de investitii
- Beneficiarul trebuie sa prezinte toate avizele si autorizatiile necesare investitiei

8. Criterii de selectie

Vor fi selectate cu prioritate proiectele care:

- sunt initiate de catre asociatii de dezvoltare intercomunitara, investitiile propuse deservind cel putin doua localitati;
- promoteaza investitii in scopul conservarii specificului local si a mostenirii culturale (arhitectura traditionala, conservare patrimoniu material, imaterial, promovare, organizare festivaluri cu specific local etc);
- propun investitii cu impact in zona economica prin crearea sau modernizarea facilitatilor pentru investitori (piete, targuri etc);

- incurajeaza imbunatatirea calitatii serviciilor publice furnizate populatiei rurale;
- vizeaza localitati din regiunile cu grad de saracie ridicat;
- promoveaza valori culturale in functie de numarul de activitati socio-culturale desfasurate;
- solicitantii care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investitie similara ;
- vizeaza investitii in sisteme de producere si furnizare de energie din surse regenerabile ca parte componenta a unui proiect

9. Sume (aplicabile) si rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat in cadrul acestei submasuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publica, negeneratoare de venit si nu va depasi 70.000 euro. Pentru proiectele depuse de ADI, valoarea sprijinului se poate majora fara a depasi valoarea de 130.000 Euro. Sprijinul public nerambursabil acordat in cadrul acestei submasuri va fi 90% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit si nu va depasi 70.000 euro. Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 si 108 din Tratatul privind functionarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totala a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de catre un beneficiar nu va depasi plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/ beneficiar.

Elemenentele care au contribuit la stabilirea quantumului sprijinului si la aplicarea unei intensitati ale sprijinului specifice: Gradul ridicat de saracie al zonei, starea proasta a infrastructurii, nivelul scazut de furnizare al serviciilor publice, capacitatea financiara redusa a autorizatilor publice locale, a ONG-urilor si a intreprinderilor din teritoriul GAL de a sustine rate de cofinanțare in cadrul proiectelor, au determinat stabilirea unui sprijin public de 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele negeneratoare de venituri si a unui sprijin de 90% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit .

10. Indicatori de monitorizare

- Populatia neta care beneficiaza de servicii imbunatatite: minim 8.000 locuitori
- Numarul de operatiuni de infrastructura/servicii sprijinite: minim 6
- Numar de proiecte care includ teme de mediu/innovare : minim 1

FISA MASURII

Denumirea masurii - ACTIUNE SOCIALA - M4/6B

Tipul masurii

INVESTITII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

X

1. Descrierea generala a masurii

Descrierea generala a masurii, inclusiv a logicii de interventie a acesteia si a contributiei la prioritatile strategiei, la domeniile de interventie, la obiectivele transversale si a complementaritatii cu alte masuri din SDL.

Aceasta masura vizeaza reducerea saraciei si combaterea excluziunii sociale in comunitatile aflate in dificultate, inclusiv integrarea minoritatilor locale, in special a etniei rome din teritorul GAL, prin sustinerea de investitii in crearea si modernizarea infrastructurii sociale. Infrastructura sociala actuala din teritorul GAL nu are capacitatea de a sustine un nivel decent de trai in zona. Riscul de excluziune sociala a persoanelor provenite din grupurile dezavantajate, minoritare, de romi, reprezinta o problema astringenta, iar aceasta masura urmareste:

- reducerea gradului de saracie si a riscului de excluziune sociala, prin facilitarea accesului comunitatilor dezavantajate la structuri de integrare socio-economica (atat in ceea ce priveste dezvoltarea profesionala pentru adulti, cat si educatia scolara a copiilor);
- asigurarea ocuparii grupurilor marginalizate, in special a etniei rome;
- sprijinirea dezvoltarii economiei sociale in mediul rural.
- imbunatatirea colaborarii intre actorii din mediul rural, prin incurajarea integrarii in comunitate a grupurilor in pericol de excluziune sociala, utilizand abordare bidirectionala de integrare.

Astfel, masura de fata vine in intampinarea nevoilor comunitatilor marginalizate, cu risc de saracie sau excluziune sociala, sprijinind investitii in infrastructura sociala la nivelul careia se vor putea desfasura diverse tipuri de servicii sociale conform legislatiei in vigoare, adresate acestor comunitati avandu-se in vedere combaterea oricarei forme de segregare.

Apelul pentru proiectele de infrastructura sociala va fi lansat cu prioritate.

Se va realiza o scurta justificare si corelare cu analiza SWOT a alegerii masurii propuse in cadrul SDL.

In cadrul analizei diagnostic si SWOT au fost identificate o serie de puncte slabe in ceea ce priveste comunitatile marginalizate, cu risc de saracie sau excluziune sociala. Fundamentarea unei astfel de masuri in ceea ce priveste integrarea sociala si combaterea saraciei este reliefata de mai multe aspecte:

- un prim aspect este concentratia mare de populatie de etnie romana din teritorul GAL Dunarea Albastra, o medie de 6,74% din populatie,
- imbatranirea populatiei favorizeaza excluziunea sociala a batranilor, precum si nevoia de asistenta medicala la domiciliu in cazul persoanelor varstnice;
- nevoia unei astfel de interventii este legata si de valoarea indicelui de dezvoltare umana: in teritorul GAL localitatile se incadreaza in categoria zone sarace pentru care IDUL are valori mai mici de 55
- somerii si persoanele cu venituri foarte scazute;

<ul style="list-style-type: none"> - copiii si tinerii - o parte a acestora traiesc in saracie, copiii de etnie româ fiind cei mai afectati; - in teritoriul GAL nu regasim insa, niciun centru de asistenta sociala pentru batrani sau pentru alte categorii de persoane defavorizate, nu exista unitati afterschool, cantine sociale, centre de pregatire/reintegrare profesionala etc; - reteaua de servicii de asistenta medicala primara si resursele umane din sistem sunt insuficiente in furnizarea de servicii de sanatate populatiei; infrastructura este inegal distribuita, sistemul de referire catre servicii specializate este inca slab, continuitatea ingrijirii nu este intotdeauna asigurata, bugetele nu sunt adevarate, iar calitatea serviciilor furnizate de medicii de familie nu este monitorizata sau evaluata, fiind insa considerata mai degraba slab satisfacatoare atat de catre pacienti, cat si de catre medicii specialisti; - lipsa centrelor de orientare si consiliere profesionala, a facilitatilor pentru persoanele aflate in cautarea unui loc de munca; <p>Masura este, astfel, in concordanța cu analiza SWOT si are ca obiectiv imbunatatirea punctelor slabe identificate, reducerea riscurilor si valorificarea oportunitatilor.</p> <p>Masura contribuie la obiectivele de dezvoltare rurala ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, dupa cum urmeaza: O3. Obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si menținerea de locuri de munca.</p> <p>Masura contribuie la urmatoarele obiective specifice locale: Imbunatatirea condițiilor de viață ale locuitorilor din teritoriul GAL; Dezvoltarea infrastructurii sociale din teritoriul GAL, asigurarea ocupării grupurilor marginalizate, în special a etniei române; integrarea socială și integrarea minorităților, reducerea gradului de săracie și a riscului de excluziune socială.</p> <p>Masura contribuie la prioritățile prevazute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6. Promovarea incluziunii sociale, reducerea săraciei și dezvoltare economică în zonele rurale.</p>

Masura corespunde obiectivelor art. 20 "Servicii de baza si reinnoirea satelor in zonele rurale" din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

Masura contribuie la Domeniul de interventie DI 6B " Incurajarea dezvoltarii locale in zonele rurale" prevazut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Masura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: MEDIU, CLIMA si INOVARE in conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013) prin crearea unor criterii de selectie specifice. In vederea dezvoltarii durabile a teritoriului GAL, in sensul unei mai bune intelegeri a asumarii angajamentelor de mediu si a provocarilor privind schimbarile climatice vor fi incurajate proiectele care propun utilizarea surselor regenerabile de energie (dotarea cladirilor cu sisteme care utilizeaza energie regenerabila, un management corespunzator al deseurilor, utilizarea unor materiale corespunzatoare si prietenioase cu mediul inconjurator etc). Sunt incurajate proiectele care abordeaza transferul de idei, produse sau tehnologii noi pentru realizarea actiunilor ce vizeaza dezvoltarea infrastructurii sociale si serviciilor sociale pentru comunitatile marginalizate. In contextul prezentei masuri, temele de inovare sociala ar putea implica: crearea si consolidarea de parteneriate relevante pentru solutionarea problemelor cu care se confrunta comunitatile marginalizate, in risc de saracie sau excluziune sociala; identificarea unor solutii practice, viabile, inovative de a raspunde problemelor identificate, bazate inclusiv pe valorificarea de bune practici a nivel national sau din alte state membre; metode inovative de implicare activa a membrilor comunitatii in

operatiunile sprijinate, inclusiv pentru depasirea barierelor de ordin moral sau care tin de cutumele din societate/ etnice.

Complementaritatea cu alte masuri din SDL: masura este complementara cu alte masuri din SDL in sensul ca beneficiarii directi ai acestei masuri pot fi inclusi in categoria de beneficiari directi ai masurii M3/6B si in categoria beneficiarilor indirecti ai masurilor M1/2A si M2/6A.

Sinergia cu alte masuri din SDL: masura contribuie la prioritarea P6, prioritate la care mai contribuie si alte masuri: M3/6B si M2/6A .

2. Valoarea adaugata a masurii

Se urmareste astfel diversificarea serviciilor care sa contribuie la reducerea discrepantelor dintre rural si urban, dar si serviciilor de incluziune sociala a persoanelor care provin din grupuri ce reprezinta minoritatile etnice, grupuri defavorizate. Masura va contribui la imbunatatirea calitatii vietii locuitorilor din zona prin furnizarea oportuna si prin accesibilizarea serviciilor medicale, educationale si de asistenta sociala. Interventile in sustinerea infrastructurii sociale de tip after-school si prescolar (crese), contribuie atat la diminuarea discriminarii privind accesul pe piata muncii a femeilor, sau a minoritatilor, cat si cresterea nivelului de educatie a populatiei GAL, conducand astfel la asigurarea egalitatii de sanse si evitarea desegregarii. Investitiile in centre comunitare multifunctionale sociale si de sanatate care vor deservi nevoile legate de asistenta medicala comunitara si sociala a locuitorilor din teritoriul GAL vor oferi o abordare complexa ce va actiona multidirectional in rezolvarea problemelor din teritoriu. Integrarea sociala va conduce la dezvoltarea unui teritoriu cu o identitate locala mai omogena si puternica, intarindu-se astfel ideea de o singura comunitate si de identitate locala, prin favorizarea inluziunii sociale si integrarea in comunitate a grupurilor marginalizate prin interactionare si colaborare pe lucruri pe care le au in comun.

3. Trimitere la alte acte legislative

Legislatie UE: Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 1305/2013; Reg. (UE) nr. 807/2014; Reg. (UE) nr. 1407/2013.

Legislatie Nationala: Legea nr. 272/2004, Legea nr. 448/2006, Legea nr. 292/2011, Legea nr. 197/2012, Legea nr. 219/2015, Ordonanta Guvernului nr. 68/2003, Hotararea Guvernului nr. 539/2005, Hotararea Guvernului nr. 268/2007, Hotararea Guvernului nr. 1113/2014, Hotararea Guvernului nr. 118/2014, Hotararea Guvernului nr. 18/2015, Hotararea Guvernului nr. 383/2015, Hotararea Guvernului nr. 867/2015, Ordinul ministrului muncii, familiei si protectiei sociale nr. 1372/2010, Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltarii regionale si administratiei publice nr. 189/2013, Ordinele ministrului muncii, familiei, protectiei sociale si persoanelor varstnice: nr. 1838/2014, nr. 424/2014, nr. 2126/2014, nr. 31/2015, nr. 67/2015, nr. 1343/2015.

4. Beneficiari directi/indirecti (grup tinta)

Directi: Autoritati publice locale si asociatii ale acestora (ADI-uri), ONG-uri definite conform legislatiei in vigoare, intreprinderi sociale. Daca nu vor fi depuse proiecte pe acesta masura, GAL Dunarea Albastra va avea posibilitatea depunerii unui proiect in cadrul acestei masuri.

Indirecti: populatia locala, populatia de etnie roma/ marginalizata, ONG-uri care isi vor desfasura activitatea in infrastructura create, personalul angajat in infrastructura creata/modernizata.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea cheltuielilor eligibile suportate si platite efectiv in conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.
- Plata in avans, cu conditia constituirii unei garantii bancare sau a unei garantii echivalente corespunzatoare procentului de 100% din valoarea avansului, in conformitate cu art. 45 (4) si art. 63 ale R. (UE) nr.1305/2013.

6. Tipuri de actiuni eligibile si neeligibile

Actiuni eligibile:

Realizarea infrastructurii sociale prin infiintarea, modernizarea si/sau dotarea pentru:

- Centre pentru prevenirea si combaterea saraciei si riscului de excluziune sociala (Centre de zi pentru asistenta si suport pentru alte persoane aflate in situatii de nevoie; Centre de zi de integrare/ reintegrare sociala, cantina, after-school, crese etc.);
- Centre pentru persoane varstnice (Centre de zi pentru persoane varstnice; Centre de zi de socializare si petrecerea timpului liber(tip club)etc.);
- Centre pentru copii si familie (Centre de zi pentru copii: copii in familie, copii separati sau in risc de separare de parinti; consiliere si sprijin pentru copii si parinti, Centre de zi pentru dezvoltarea deprinderilor de viata, etc.);
- Centre pentru persoane cu dizabilitati;
- Centre de servicii integrate (sociale, medicale, informare, consiliere, educatie, formare profesionala, ocupare pe piata muncii);
- Proiectele de infrastructura sociala trebuie sa asigure functionarea prin operationalizarea infrastructurii de catre o entitate acreditata ca furnizor de servicii sociale conform legislatiei in vigoare.

Actiuni neeligibile: Prin aceasta masura nu pot fi finantate infrastructuri de tip rezidential. Proiectele de infrastructura sociala trebuie sa asigure functionarea prin operationalizarea infrastructurii de catre o entitate acreditata ca furnizor de servicii sociale conform legislatiei in vigoare.

7. Conditiile de eligibilitate

- Solicitantul trebuie sa se incadreze in categoria beneficiarilor eligibili; Prin memoriul justificativ / studiul de fezabilitate, proiectul trebuie sa demonstreze oportunitatea si necesitatea socio-economica a investitiei; Proiectul trebuie sa se incadreze in cel putin unul dintre tipurile de activitati sprijinite prin masura; Solicitantul nu trebuie sa fie in insolventa sau in incapacitate de plata; Beneficiarul se angajeaza sa asigure mentenanta/intretinerea/ investitiei pe o perioada de minim 3 ani, de la ultima plata; Investitia trebuie sa fie in corelare cu orice strategie de dezvoltare nationala/ regionala/judeteana/locala aprobată, corespunzatoare domeniului de investitii; Beneficiarul trebuie sa prezinte toate avizele si autorizatiile necesare investitiei; Beneficiarul va asigura sustenabilitatea si functionarea investitiei.

8. Criterii de selectie

Vor fi selectate cu prioritate proiectele care:

- vizeaza o abordare integrata a problemelor sociale (cuprinzand cel putin doua categorii de servicii din sfera sociala- sociale, medicale, educationale etc);
- deservesc comunitati din cel putin doua localitati din teritoriul GAL;
- deservesc mai multe categorii de persoane din comunitatile marginalizate aflate in risc de saracie si excluziune sociala (someri, inactivi, persoane cu un nivel scazut de educatie, persoane cu dizabilitati, persoane varstnice aflate in situatii de dependenta, persoane de etnie roma etc);
- vizeaza probleme ce se manifesta in randul unui numar mai mare de persoane din comunitatile marginalizate;
- integreaza campanii de informare/constientizare in ceea ce priveste tema incluziunii si integrarii sociale a grupurilor dezavantajate si a minoritatilor (inclusiv minoritatea roma);

- propun asigurarea sustenabilitatii investitiei prin accesarea altor surse de finantare, precum Programul Operational Capital Uman 2014-2020, Axa 5;
- vizeaza investitii in sisteme de producere si furnizare de energie din surse regenerabile ca parte componenta a unui proiect;

9. Sume (aplicabile) si rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat in cadrul acestei submasuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publica, negeneratoare de venit si nu va depasi 60.000 euro, aceasta valoare putand fi majorata in functie de sumele alocate suplimentar pentru calitatea SDL. Sprijinul public nerambursabil acordat in cadrul acestei submasuri va fi 90% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit si nu va depasi 60.000 euro, aceasta valoare putand fi majorata in functie de sumele alocate suplimentar pentru calitatea SDL. Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 si 108 din Tratatul privind functionarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totala a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de catre un beneficiar nu va depasi plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/ beneficiar.

Elemenentele care au contribuit la stabilirea quantumului sprijinului si la aplicarea unei intensitatii ale sprijinului specifice: Gradul ridicat de saracie al zonei, starea proasta a infrastructurii sociale, nivelul scazut de furnizare al serviciilor sociale, capacitatea financiara redusa a autorizatilor publice locale, a ONG-urilor si a intreprinderilor sociale din teritoriul GAL de a sustine rate de cofinanțare in cadrul proiectelor, au determinat stabilirea unui sprijin public de 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele negeneratoare de venituri si a unui sprijin de 90% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit .

10. Indicatori de monitorizare

- Populatia neta care beneficiaza de servicii sociale: minim 500 locuitori
- Numarul de actiuni de infrastructura sociala sprijinite: minim 1
- Numar de grupuri vulnerabile sprijinite: minim 1

FISA MASURII

Denumirea masurii - SPRIJIN PENTRU ASOCIERE - M5/3A

Tipul masurii

INVESTITII

X

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generala a masurii

Prin aceasta masura se urmareste sprijinirea cooperarii dintre actori in sectorul agroalimentar, inclusiv din sectorul pomicol, cu scopul de a comercializa produsele din lanturile scurte de aprovizionare, formele asociative la care adera fermierii dovedind un rol important in abordarea provocarilor pielei si dezvoltarii afacerilor, ca productie si comercializare, pe piata locala. Adaptarea productiei la cerintele pielei poate fi accelerata semnificativ de asocierea producatorilor agricoli, care are drept consecinta constientizarea acestora asupra importantei aplicarii unor tehnologii de productie unitare, corespunzatoare solicitarilor procesatorilor sau comertului cu ridicata. Sprijinul acordat in cadrul acestei masuri va contribui, totodata la facilitarea utilizarii metodelor inovatoare de comercializare a produselor si atragerea unor categorii noi de consumatori. Viabilitatea economica, urmata de dezvoltarea exploataatiilor (cu efecte pozitive multiple la nivel socio - economic in mediul rural), reprezinta principalul obiectiv al asocierii. Asocierea pentru productie, procesare si marketing, sau cel putin pentru una din aceste componente, poate creste sansele de dezvoltare ale producatorilor si poate modifica structura ecosistemului agriculturii romanesti. Cooperarea va ajuta la rezolvarea problemelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol local, cu o pondere foarte mare a fermelor mici, si va promova entitatile care colaboreaza pentru identificarea unor solutii noi si economii de scara.

Se va realiza o scurta justificare si corelare cu analiza SWOT a alegerii masurii propuse in cadrul SDL.

In cadrul teritoriului GAL Dunarea Albastra, dupa cum s-a prezentat in analiza teritoriului si la nivelul analizei SWOT, peste jumatarea din populatia activa a zonei activeaza in domeniul agro-zootehnic. Insa majoritatea acestora sunt fermieri foarte mici, care lucreaza individual si care din lipsa cunostintelor privind avantajele asocierii sau din cauza aspectelor economice si legislative (insuficienta surselor de finantare pentru inceperea unei activitati economice, modificarea continua a legislatiei) sunt reticenti in fata procesului de asociere. De asemenea, nivelul de fragmentare al exploataatiilor agricole fiind unul foarte ridicat, afecteaza rentabilitatea acestora prin prisma mai multor canale: posibilitatile reduse de implicare pe piata la nivel individual, costuri totale medii mai mari in comparatie cu fermele dezvoltate, capacitate redusa de a beneficia de economii de scala, resurse financiare insuficiente pentru contractarea unor credite pentru investitii in masini sau utilaje agricole etc.

Lipsa formelor de asociere din teritoriul GAL Dunarea Albastra se explica, in mare parte, prin reticenta si interesul scazut al producatorilor agricoli fata de forme de asociative, din cauza nivelului redus de constientizare si a absentei informatiilor cu privire la avantajele rezultate prin asociere, a gradului diferit de pregatire a persoanelor asteptate sa participe la forme de asociative (inteligerea diferita a scopurilor si principiilor de functionare ale acestora) si a mentalitatii legate de asocierea obligatorie (de exemplu, fostele CAP-uri). Acestea nu se formeaza de la sine, au nevoie de sprijin individualizat - pentru fiecare forma de organizare, pe toata durata constituirii si consolidarii, pana cand organizatia devine suficient de stabila si solida din punct de vedere economic.

La nivelul teritoriului sunt fermieri care fac parte din forme associative aflate la distante mari fata de acestia ceea de face si implicarea acestora sa fie redusa. Aparitia de forme associative la nivelul teritoriului ar aduce plus-valoare teritoriului si ar imbunatati cooperarea pentru crearea unui cadru propice transferului de informatie relevanta pentru fermieri si promovarea produselor locale.

Masura contribuie la obiectivele de dezvoltare rurala ale Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, dupa cum urmeaza: O1. Favorizarea competitivitatii agriculturii.

Masura contribuie la urmatoarele obiective specifice locale: incurajarea asocierii si cooperarii in teritoriul GAL; crearea si promovarea lanturi scurte de aprovizionare; integrarea pe piata a producatorilor prin adaptarea productiei la cerintele pielei si comercializarea ei la comun; cresterea veniturilor obtinute din comercializarea produselor agricole locale obtinute la nivel local; imbunatatirea managementului exploataatiilor;

Masura contribuie la prioritarea/prioritatile prevazute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P3: Promovarea organizarii lantului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare si comercializare a produselor agricole, a bunastarii animalelor si a gestionarii riscurilor in agricultura.

Masura corespunde obiectivelor art. 35 "Cooperare" din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

Masura contribuie la Domeniul de interventie DI 3A) "Imbunatatirea competitivitatii producatorilor primari printr-o mai buna integrare a acestora in lantul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al cresterii valorii adaugate a produselor agricole, al promovarii pe pietele locale si in cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor si organizatiilor de producatori si al organizatiilor interprofesionale" prevazut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Masura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: MEDIU, CLIMA si INOVARE in conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013) prin crearea unor criterii de selectie specifice. Operatiunile sprijinite pot de asemenea deveni un pilon important pentru adaptarea sectorului agricol la schimbarile climatice, oferind totodata solutii eficiente si inovative cum ar fi soiuri rezistente la seceta, tehnici si sisteme cu un numar limitat de interventii asupra solului, contribuind astfel la reducerea pierderilor de apa si a degradarii solului si la conservarea si promovarea patrimoniului genetic local. De asemenea, comercializarea produselor alimentare obtinute la nivel local, prin lanturi scurte si prin piete locale poate avea efecte pozitive asupra mediului si climei prin reducerea consumului de energie si, implicit, a emisiilor de GES. Prin obiectivele ce pot fi incluse in planul de afaceri (ex. respectarea standardelor comunitare de mediu su clima) vor putea fi promovate si respectate bunele practici de mediu(de ex. comercializarea resturilor vegetale ale membrilor in scopul valorificarii directe catre producatorii de energie electrica si termica). Prin cooperare, micii producatori, inclusiv cei din sectorul pomicol, pot identifica modalitati inovatoare de comercializare a unui

volum mai mare de produse proprii și de atragere a unor noi categorii de consumatori. Activitatile de dezvoltare-inovare ar permite fermierilor să capitalizeze în comun produsele obținute, să-si adapteze productia la cerintele pieței, să aibă un acces mai bun la inputuri, echipamente, credite și piață, să-și optimizeze costurile de producție, să creeze lanturi scurte de aprovizionare și să facă față diferențelor provocate de pe piață.

Complementaritatea cu alte masuri din SDL: masura este complementara cu alte masuri din SDL în sensul ca beneficiarii indirecti ai acestei masuri pot fi inclusi în categoria de beneficiari directi ai masurii M1/2A și M2/6A.

Sinergia cu alte masuri din SDL: Nu este cazul

2. Valoarea adăugată a masurii

Prin asocierea fermierilor de la nivelul teritoriului GAL, producția obținută în cadrul formei associative, va fi mai mare decât producția cumulată a fiecarui fermier dacă și-ar desfășura activitatea individual, comercializarea va fi mai mare și implicit vor obține venituri mai ridicate. Toate acestea se vor reflecta în stimularea potentialului resurselor locale, în promovarea spiritului asociativ, în crearea de locuri de muncă, în ridicarea nivelului de trai al populației, în dezvoltarea și ameliorarea condițiilor social-economice ale teritoriului GAL, în particular, și la nivel de regiune, în general. Prin cooperare, micii producători pot identifica noi modalități de comercializare a unui volum mai mare de produse proprii și de atragere a unor noi categorii de consumatori. Comercializarea produselor alimentare obținute la nivel local, prin lanturi scurte și prin piețe locale trebuie să devină o componentă importantă a sectorului agroalimentar din teritoriul GAL. Conform analizei SWOT, lanturile alimentare locale trebuie consolidate și diversificate, fiind necesară organizarea lor și concentrarea pe calitate, siguranța alimentară și pe continuitatea aprovizionării. Pentru a putea răspunde preferințelor consumatorilor și pentru o mai bună integrare pe piață a micii producători, nivelul de profesionalism trebuie sporit, iar activitățile de promovare trebuie îmbunătățite. Valoarea adăugată a masurii este data și de următoarele elemente: susținerea unei dezvoltări participative a structurii associative, ce se va concentra pe asigurarea viabilității economice a acesteia în contextul asigurării funcțiilor necesare pentru membrii (producție, depozitare, procesare, desfacere etc); focalizarea pe susținerea micii producători, fermelor mici; **posibilitatea de negociere a unui preț mai bun al produselor; un branding și un marketing mai bun al produselor;** dezvoltarea unui model sustenabil de integrare a produselor locale pe piață; crearea unui cadru propice transferului de informație relevantă pentru fermieri; efectul asupra opțiunilor oferite consumatorilor (diversificarea ofertei de produse românești, proaspete și sănătoase); **oferea de servicii diverse către membri (servicii tehnice, de informare, de promovare și consultanță).**

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: Reg. (UE) nr. 1303/2013; Reg. (UE) nr. 1305/2013; Reg. (UE) nr. 1407/2013, R (CE) nr. 1435/2003, Regulamentul (UE) nr. 807/2014.

Legislație Națională: Ordonanta de Guvern 26/2000 cu privire la asociații și fundații, Legea nr. 348/2003 a pomiculturii, republicată, Legea nr. 36/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 1/ 2005 și cu completările și modificările ulterioare, Legea cooperării agricole nr. 566/ 2004, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța Guvernului nr. 37/2005; Hotărarea Guvernului nr. 156 din 12 februarie 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii pomiculturii nr. 348/2003; Ordinul ministrului agriculturii, padurilor și dezvoltării rurale nr. 171/2006 privind aprobarea Normelor de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 37/2005

4. Beneficiari directi/indirecti (grup tinta)

Beneficiari directi: Forme associative din teritoriul GAL recunoscute de legislația în vigoare: grupuri de producători, cooperative agricole, asociații ale producătorilor, fundații și federatii, inclusiv grupuri constituite conform articolului 35 din Reg.(UE) nr.

1305/2013 (PARTENERIATE constituite in baza unui ACORD DE COOPERARE si in care componenta sa fie cel putin un partener din categoriile de mai jos si cel putin un fermier sau un grup de producatori/o cooperativa care isi desfasoara activitatea in sectorul agricol/pomicol, in functie de submasura: fermieri, microintreprinderi si intreprinderi mici, organizatii neguvernamentale, consilii locale, unitati scolare, sanitare, de agrement si de alimentatie publica).

Beneficiarii indirecti: mici fermieri din teritoriul GAL, populatia din teritoriul GAL, procesatorii si comerciantii.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea cheltuielilor eligibile suportate si platite efectiv in conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.
- Plata in avans, cu conditia constituirii unei garantii bancare sau a unei garantii echivalente corespunzatoare procentului de 100% din valoarea avansului, in conformitate cu art. 45 (4) si art. 63 ale R. (UE) nr.1305/2013.

6. Tipuri de actiuni eligibile si neeligibile

Actiuni eligibile: Sprijinul se va acorda pentru cheltuielile prevazute in Planul de marketing, necesare pentru atingerea obiectivelor propuse, din urmatoarele categorii:

- Studii/planuri: elaborarea studiilor si planurilor de marketing asociate proiectului, inclusiv analize de piata, conceptul de marketing etc.
- Costurile de functionare a cooperarii(nu vor depasi 20% din valoarea totala eligibila a proiectului);
- Costuri directe ale proiectelor specifice corelate cu planul proiectului, inclusiv costuri de promovare, si pot cuprinde: cheltuieli de promovare, cheltuieli de marketing legate de etichetarea si ambalarea produsului (concept grafic), creare marca inregistrata, investitii in constructii aferente activitatii de productie (modernizare, constructie) echipamente, utilaje necesare implementarii proiectului asa cum rezulta din planul proiectului, inclusiv mijloace de transport adecvate activitatii descrise in proiect.

7. Conditii de eligibilitate

- Solicitantul trebuie sa se incadreze in categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioada de functionare cel putin egala cu perioada pentru care se acorda finantarea;
- Proiectul trebuie sa se incadreze in cel putin unul dintre tipurile de activitati sprijinate prin masura;
- Pentru proiectele legate de lanturile scurte de aprovisionare, solicitantul va depune un studiu/plan, privitor la conceptul de proiect privind lantul scurt de aprovisionare;
- Daca este cazul, solicitantul va respecta definitiile cu privire la lanturile scurte de aprovisionare si pietele locale stabilite in conformitate cu prevederile din articolul 11 din Regulamentul (UE) nr. 807/2014;
- Pentru proiectele legate de pietele locale, solicitantul va prezinta un concept de marketing adaptat la piata locala care sa cuprinda, daca este cazul, si o descriere a activitatilor de promovare propuse.
- In cazul cooperarii din sectorul pomicol, partenerii care sunt fermieri/ GP /Cooperative isi desfasoara activitatile agricole intr-una din unitatile administrativ - teritoriale din Anexa STP aferenta Cadrului National de Implementare STP si activeaza in sectorul pomicol (exceptand cultura de capsuni in sere si solarii)

8. Criterii de selectie

Vor fi selectate cu prioritate proiectele care:

- respecta principiul reprezentativitatii cooperarii, prin numarul de parteneri implicați;
- vizeaza un gradul ridicat de acoperire al teritoriului GAL in cadrul asocierii cuprinzand fermieri din cel putin doua localitati din teritoriu GAL;
- respecta principiul asocierii exploataatiilor de mici dimensiuni (ferme mici);
- respecta principiul “pietelor locale” (i.e. distanta geografica mai mica intre punctul de productie si punctul de vanzare).
- vizeaza dezvoltarea unei structuri asociative care sa includa functii integrate (flux operational complet);
- vizeaza crearea unui brand local prin prevederea in planul de afaceri de cheltuieli de marketing in acest sens;
- propun activitati inovative pentru zona si isi prevad in planul de afaceri investitii pentru introducerea de noi tehnologii;
- respecta principiul protectiei mediului inconjurator;

9. Sume (aplicabile) si rata sprijinului

Valoarea maxima a sprijinului este de 52.023 de euro, aceasta valoare putand fi majorata in functie de sumele alocate suplimentar pentru calitatea SDL.

Ponderea sprijinului nerambursabil este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile. In cazul in care planul de proiect include, de asemenea, actiuni care sunt eligibile in cadrul altor masuri/sub-masuri, acestea vor respecta intensitatea maxima aferenta submasurii/submasurilor din care fac parte operatiunile, fara a depasi valoarea maxima de 52.023 de euro. Costurile de functionare a cooperarii nu vor depasi 20% din valoarea maxima a sprijinului acordat pe proiect depus. Toate costurile sunt acoperite de aceasta masura ca o valoare globala. Intensitatea ajutorului este de 100%.

Elemenentele care au contribuit la stabilirea quantumului sprijinului si la aplicarea unei intensitati ale sprijinului specifice: Dezvoltarea planurilor de afaceri pentru infiintarea si promovarea formelor associative se va face prin acordarea unui sprijin cu o intensitate de 100%. Astfel, au fost luate in considerare mai multe aspecte: necesitatea sustinerii asocierii micilor fermieri, gradul ridicat de saracie al zonei, capacitatea financiara redusa de a sustine rate de cofinanțare in cadrul proiectelor, accesul dificil la piete pentru micii fermieri. Astfel, s-a considerat rezonabila incurajarea asocierii si a crearii de lanturi scurte de aprovizionare prin acordarea unui procent de 100% din valoarea cheltuielilor eligibile, cu exceptia operatiunilor aferente altor masuri carora li se va aplica rata maxima a sprijinului conform limitelor prevazute in cadrul Regulamentului (UE) nr. 1305/2013.

10. Indicatori de monitorizare

- Numarul de forme associative sprijinite: minim 1;
- Numar de exploataatii agricole membre in forme associative sprijinite: minim 5

CAPITOLUL VI: Descrierea complementaritatii si/sau contributie la obiectivele altor strategii relevante (nationale, sectoriale, regionale, judetene etc.)

Strategia de dezvoltare locala elaborata de GAL DUNAREA ALBASTRA are drept obiectiv principal dezvoltarea durabila a zonei prin incurajarea initiativelor locale care combina solutii ce raspund problematicii identificate la nivelul comunitatilor locale, reflectate in actiuni specifice acestor nevoi.

Obiectivele SDL concorda astfel cu prioritatile PAC si Strategia Europa 2020 prin promovarea dezvoltarii rurale durabile, a unui sector agricol mai echilibrat din punct de vedere teritorial si ecologic, mai benefic pentru clima, mai rezilient, mai competitiv si mai inovator. Masurile propuse pentru atingerea obiectivelor, se subordoneaza principiilor si obiectivelor de dezvoltare rurala ale Uniunii Europene stabilite prin Regulamentul 1305/2013, fiind complementare cu O1: Favorizare a competitivitatii agriculturii si O3: obtinerea unei dezvoltari teritoriale echilibrate a economiilor si comunitatilor rurale, inclusiv crearea si mentinerea de locuri de munca. Obiectivele SDL sunt atinse prin intermediul urmatoarelor trei prioritati ale Uniunii in materie de dezvoltare rurala, care reflecta obiectivele tematice relevante: P2: cresterea viabilitatii exploatatilor si a competitivitatii tuturor tipurilor de agricultura in toate regiunile si promovarea tehnologiilor agricole inovatoare si a gestionarii durabile a padurilor (cu accent pe D2A), P3: promovarea organizarii lantului alimentar, inclusiv procesarea si comercializarea produselor agricole, a bunastarii animalelor si a gestionarii riscurilor in agricultura (cu accent pe D3A), P6: promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltarii economice in zonele rurale (cu accent pe: D6A si pe D6B). Europa 2020 reprezinta strategia Uniunii Europene de crestere economica bazata pe trei prioritati: crestere inteligenta (dezvoltarea unei economii bazate pe cunoastere si inovare), crestere durabila (promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizarii resurselor, mai ecologice si mai competitive), crestere favorabila incluziunii (promovarea unei economii cu o rata ridicata a ocuparii fortei de munca, care sa asigure coeziunea sociala si teritoriala). La nivel national documentul care continua obiectivele trasate si transpunerea la nivel national a directiilor strategice ale Europa 2020 este Acordul de parteneriat 2014-2020. Pentru a atinge aspiratiile de crestere economica reflectate in obiectivul global al acestui Acord de Parteneriat, Romania va avea o economie moderna si competitiva prin abordarea urmatoarelor cinci provocari in materie de dezvoltare: competitivitatea si dezvoltarea locala, populatia si aspectele sociale, infrastructura, resursele, administratia si guvernarea.

Prioritatile transpusa prin domenii de interventie faciliteaza si realizarea obiectivelor transversale privind inovarea, protectia mediului, atenuarea efectelor schimbarilor climatice si adaptare la acestea. Prin masurile propuse, strategia GAL DUNAREA ALBASTRA este complementara cu urmatoarele obiective strategice ale PNDR 2014-2020: restructurarea si cresterea viabilitatii exploatatilor agricole (prin masurile: M1/2A "SUPPORT

AGRICOL”, M5/3A “SPRIJIN PENTRU ASOCIERE”), gestionarea durabila a resurselor naturale si combaterea schimbarilor climatice prin criteriile de selectie propuse contribuindu-se indirect la acest obiectiv), diversificarea activitatilor economice, crearea de locuri de munca, imbunatatirea infrastructurii si serviciilor pentru imbunatatirea calitatii vietii in zonele rurale (prin masurile: M3/6B “INVESTITII PENTRU DEZVOLTAREA COMUNITATII”, M2/6A “INCURAJARE ACTIVITATI NON-AGRICOLE”, M4/6B “ACTIUNE SOCIALA”.

Obiectivele SDL sunt in concordanță cu Strategia națională de dezvoltare a sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung 2020-2030 ce vizează: accelerarea tranzitiei structurale spre o agricultura viabilă economic concomitent cu practici agricole prietenoase cu mediul și creșterea gradului de acoperire a consumului de alimente din producția internă și redobandirea statutului de exportator agroalimentar net, limitarea amprentei de carbon a agriculturii și promovarea agriculturii rezistente la schimbari climatice, imbunatatirea standardelor de viață în zonele rurale, dezvoltarea parteneriatelor pentru educație/consiliere, TIC, CDI și imbunatatirea performanței administrației agricole.

Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Saraciei 2015-2020 propune un subset de noua intervenții cheie care urmează să fie implementate în urmatoarea perioadă de programare, acestea având cel mai mare impact în ceea ce privește reducerea saraciei și promovarea incluziunii sociale.

Strategia Guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și imbunatatirea mediului de afaceri din România Orizont 2020 are ca obiectiv general crearea unui mediu favorabil afacerilor, inițiativei private și spiritului intreprenorial, stimularea înființării și dezvoltării IMM-urilor și sprijinirea creșterii competitivității mediului de afaceri autohton pe plan local, regional, național, european și internațional prin creșterea semnificativă, sub aspect dimensional, sectorial și regional, a soldului net de IMM-uri active economice, dezvoltarea întreprinderilor existente și crearea de noi locuri de munca până la sfârșitul anului 2020.

Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020 își propune dezvoltarea unui ecosistem competitiv de afaceri, bazat pe un mediu de reglementare stabil, centrat pe antreprenoriat, inovație și creativitate, care să pună accent pe încredere, eficiență și excelență și să plaseze România în primele 10 economii la nivel european. Pentru realizarea acestei vizionări au fost identificate 5 priorități strategice: imbunatatirea mediului de reglementare, acțiuni partenariale între mediu public și mediu privat, factori și servicii suport, promovarea celor 10 sectoare de viitor: turism și ecoturism, textile și pielarie, lemn și mobila, industrii creative, industria auto și componente, tehnologia informațiilor și comunicatiilor, procesarea alimentelor și a băuturilor, sănătate și produse farmaceutice, energie și management de mediu, bioeconomie (agricultura, silvicultura, pescuit și acvacultura), bio-farmaceutica și biotehnologii, pregătirea generației 2050 și provocari societale.

Strategia propusă de GAL DUNAREA ALBASTRA dovedește complementaritatea și cu Planul de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020. Obiectivul strategic global pentru perioada 2014-2020 este dezvoltarea durabilă și echilibrată a Regiunii Sud-Vest Oltenia în vederea reducerii disparităților existente între regiunea SV Oltenia și celelalte regiuni ale țării în scopul creșterii nivelului de trai al cetățenilor.

Masurile propuse în cadrul SDL a GAL DUNAREA ALBASTRA sunt complementare cu următoarele domenii prioritare pentru dezvoltare economico-socială stabilite la nivel regional:

- ⊕ P 1. Cresterea competitivitatii economice a regiunii: DI 1.1: Dezvoltarea infrastructurii de afaceri, DI 1.2: Consolidarea cercetarii, dezvoltarii tehnologice si inovarii DI 1.3: Cresterea competitivitatii IMM-urilor;
- ⊕ P 2. Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii regionale: DI 2.2 Infrastructura de sanatate si pentru situatii de urgență, DI 2.3 Im bunatatile infrastructurii educationale, DI 2.4 Modernizarea infrastructurii sociale, DI 2.6 Dezvoltarea capacitatii administrative;
- ⊕ P 3. Dezvoltarea turismului, valorificarea patrimoniului natural si a mostenirii cultural-istorice: DI 3.1: Conservarea, protectia si valorificarea patrimoniului natural si cultural al regiunii, DI 3.2: Crearea/modernizarea infrastructurii de turism in vederea cresterii atraktivitatii regiunii;
- ⊕ P 4. Dezvoltare rurala durabila si modernizarea agriculturii si a pescuitului: DI 4.1 Modernizarea si cresterea viabilitatii exploataatiilor agricole, DI 4.2 Infrastructura rurala - servicii de baza si reinnoirea satelor, DI 4.3 Promovarea crearii si dezvoltarii IMM, DI 4.4 Promovarea anumitor sectoare cu nevoi specifice;
- ⊕ P 5. Dezvoltarea resurselor umane in sprijinul unei ocupari durabile si a incluziunii sociale: DI 5.1 Investitii in educatie, competente si invatamant bazat pe rezultate, DI 5.2: Ocupare si mobilitate pe piata fortele de munca, DI 5.3: Incluziune sociala si combaterea saraciei;
- ⊕ P 6. Protectia mediului si cresterea eficientei energetice: DI 6.1 Im bunatatile eficientei energetice in sectorul public si privat si utilizarea energiei regenerabile, DI 6.2: Modernizarea infrastructurii de mediu, DI 6.3: Promovarea adaptarii la schimbarile climatice, prevenirea si gestionarea risurilor.

O alta strategie cu care se asigura complementaritatea este Strategia de dezvoltare a judetului MEHEDINTI pentru perioada 2014 - 2020. Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltarea judetului Mehedinti pentru perioada 2014-2020 este dezvoltarea durabila si imbunatatirea calitatii vietii populatiei, astfel incat acest judet sa devin competitive pe termen lung si atractiv pentru investitii cu valorificarea patrimoniului de mediu si dezvoltarea unei comunitati capabile sa gestioneze resursele in mod eficient si eficace.

Operatiunile sprijinite de GAL CAMPIA BLAHNITEI sunt complementare cu urmatoarele obiective strategice din strategia judeteana de dezvoltare pentru perioada 2014-2020:

- ⊕ Obiectivul specific 2 - Cresterea competitivitatii mediului economic prin sprijinirea intreprinderilor pentru crearea de noi locuri de munca, dezvoltarea parteneriatelor public-privat si colaborarea cu mediul academic;
- ⊕ Obiectivul specific 4 - Im bunatatile infrastructurii si a calitatii serviciilor de educatie pentru cresterea ratei participarii populatiei in sistemul de invatamant si de formare profesionala, a serviciilor de sanatate si a serviciilor sociale pentru combaterea saraciei, promovarea incluziunii sociale;
- ⊕ Obiectivul specific 5- Valorificarea eficienta si durabila a patrimoniului natural prin crearea/modernizarea infrastructurilor necesare, precum si prin implementarea unor masuri de protectie a mediului si de preventie a risurilor de mediu, pentru crearea de noi oportunitati de crestere economica durabila si de crestere a calitatii vietii.
- ⊕ Obiectivul specific 6: Cresterea atraktivitatii judetului ca destinatie turistica prin promovarea, dezvoltarea si modernizarea eco si agro-turismului si cresterea calitatii serviciilor turistice oferite;
- ⊕ Obiectivul specific 7: Modernizarea sectorului agricol si piscicol si diversificarea activitatilor rurale cu activitati complementare agriculturii si pisciculturii, cresterea calitatii vietii in zonele rurale prin dezvoltarea infrastructurii si imbunatatirea

serviciilor de baza pentru economia si populatia rurala, in vederea unei dezvoltari durabile a judetului si diminuarea disparitatilor dintre mediul urban si rural.

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de actiune

Planul de actiune al implementarii SDL are la baza respectarea urmatoarelor principii: COOPERARE LA NIVEL LOCAL(intre membrii GAL, in cadrul echipei GAL, intre actorii locali), TRANSPARENTE in toate activitatile derulate, RESPONSABILITATE prin seriozitate, implicare, constientizare si asumare, CALITATE prin plus-valoarea adusa zonei si REZULTATE prin atingerea indicatorilor propusi. Planul de actiuni cuprinde:

A¹⁰. Semnarea contractului de finantare: dupa primirea notificarii referitor la selectia SDL, reprezentantul legal va semna contractul de finantare; Responsabil: Reprezentant legal al GAL; Termen: S1². Resurse necesare (financiare/materiale): Cheltuieli cu combustibilul/Mijloc de transport;

Activitatea A1. Constituirea echipei GAL: Consiliul Director al GAL va selecta in baza procedurii interne membrui echipei conform organigramei si necesitatilor: a)Manager de proiect (responsabil administrativ); b)Expert financa; c)Expert tehnic; d)Animator; Responsabil: Consiliul Director al GAL; Termen: S 1 Anul 1 pentru formare echipa initiala, activitate continua in functie de necesitati. Resurse necesare: Cheltuieli cu salariile, cu combustibilul, cu serviciile externalizate/ mijloc de transport, amenajare sediul GAL cu dotari, echipamente, consumabile.

Activitatea A2. Desfasurarea procedurilor de achizitie: se vor selecta prestatorii de servicii si furnizorii de bunuri ai GAL in conformitate cu procedurile de achizitie in vigoare. Activitatea va fi desfasurata continuu pe parcursul primului an de implementare, precum si, in functie de prevederile contractului de finantare, in primele luni ale celorlalți ani de implementare. Responsabili: Echipa GAL, Reprezentant Legal, Consiliul Director al GAL; Termen: S1-S 2 Anul 1, S1 al celorlalți ani de implementare. Resurse necesare: Cheltuieli cu salariile, cu combustibilul/ mijloc de transport, sediul GAL cu dotarile aferente, echipamente, consumabile.

Activitatea A3. Elaborarea procedurilor de evaluare, selectie si monitorizare a proiectelor: se va avea in vedere conceperea unei proceduri de selectie nediscriminatorii si transparente si a unor criterii obiective in ceea ce priveste selectarea operatiunilor, care sa evite conflictele de interes. Vor fi realizate: ghidul solicitantului pentru toate masurile din SDL, drafturile documentelor necesare elaborarii unui proiect (ex. cerere de finantare, plan de afaceri, etc.), procedurile de evaluare a proiectelor, de selectie a proiectelor, de monitorizare a proiectelor, de verificare a cererilor de plata si orice alt instrument necesar in implementarea SDL-ului cu succes. Responsabil: Echipa GAL, Reprezentant Legal, Consiliul Director al GAL, Consultant extern. Termen: S1-S2 Anul 1. Resurse necesare: Cheltuieli cu salariile, cu combustibilul, cu servicii externalizate/mijloc de transport, sediul GAL cu dotarile aferente, echipamente, consumabile.

Activitatea A4. Instruirea si informarea in scopul dezvoltarii competentelor angajatilor GAL si a liderilor locali: vor fi desfasurate sesiuni de informare si instruire in scopul dezvoltarii competentelor angajatilor GAL si a liderilor locali, dar si cresterii nivelului de constientizare si intelegerii a actorilor locali a abordarii LEADER. Responsabil: Echipa GAL, Reprezentant Legal, Consiliul Director al GAL, Prestator extern. Termen: S1-S 2 Anul 1, S1 al celorlalți ani de implementare. Resurse necesare: Cheltuieli cu instruirea liderilor locali si a angajatilor, cu salariile, cu combustibilul, cu servicii externalizate / mijloc de transport, sediul GAL cu

---

¹ A- se va citi Activitatea

² S- se va citi Semestrul

dotarile aferente, echipamente, consumabile, materiale de curs, sala conferinta curs, suport de curs.

Activitatea A5. Animarea teritoriului GAL: se vor derula activitati de animare in teritoriu GAL ce vor viza crearea unei pagini web a GAL, distributia de materiale de promovare, desfasurarea de intalniri de informare, aparitii in presa etc, ce vor fi desfasurate inaintea lansarii apelurilor de selectie L. Responsabil: Echipa GAL, Lideri locali, Prestatori externi; Termen: S1-S2 Anii 1,2. Resurse necesare: Cheltuieli cu realizarea materialelor de promovare, cu salariile, cu combustibilul, cu servicii externalizate / mijloc de transport, sediul GAL cu dotarile aferente, echipamente, consumabile, materiale de promovare.

Activitatea A6. Lansare si derulare apeluri de selectie: aceasta actiune se va desfasura conform calendarului anual de lansare a apelurilor de selectie. Masura privind infrastructura sociala, va fi lansata cu prioritate, de la primul apel de selectie. Responsabil: Echipa GAL, Lideri locali, Prestatori externi; Termen: S1-S2 Anii 1,2. Resurse necesare: Cheltuieli cu lansarea apelului de selectie, cu salariile, cu combustibilul, cu servicii externalizate / mijloc de transport, sediul GAL cu dotarile aferente, echipamente, consumabile, materiale de promovare.

Activitatea A7. Evaluarea si selectia proiectelor: dupa expirarea termenului de depunere a proiectelor, echipa GAL impreuna cu consultantul extern va duce la indeplinire aceasta activitate respectand normele impuse prin procedurile de evaluare si selectie, precum si prin Ghidul Subbmasurii 19.2” Sprijin pentru implementarea actiunilor in cadrul strategiei de dezvoltare locala”. Responsabil: Echipa GAL, Consultant extern, Reprezentant Legal, Comitet de Selectie, Comisie de Contestatii; Termen: S2 Anul 1, S1-S 2 Anul 2. Resurse necesare: cheltuieli cu salariile, cu combustibilul, cu servicii externalizate / mijloc de transport, sediul GAL cu dotarile aferente, echipamente, consumabile.

Activitatea A8. Intocmirea rapoartelor de activitate, a cererilor de plata aferente cheltuielilor de functionare: in cadrul prezentei activitati vor fi realizate toate actiunile solicitate in cadrul de implementare al Sub-masurii 19.4” Sprijin pentru costurile de functionare si animare”. Responsabil: Echipa GAL, Consultant extern, Reprezentant Legal, Consiliu Director ; Termen: Activitate continua. Resurse necesare: cheltuieli cu salariile, cu combustibilul, cu servicii externalizate / mijloc de transport, sediul GAL cu dotarile aferente, echipamente pentru personal, consumabile.

Activitatea A9. Evaluarea implementarii SDL: dupa finalizarea activitatilor aferente fiecarui an de implementare si dupa colectarea informatiilor, prelucrarea si interpretarea acestora, va fi elaborat un plan de evaluare a implementarii strategiei, care sa aiba drept rezultat o evaluare clara, obiectiva, cantitativa si calitativa a stadiului implementarii SDL. Responsabil: Manager GAL, Consultant extern, Consiliu Director, Comisie de Evaluare. Termen: S1 al fiecarui an incepand cu Anul 2, S1 si S2 al ultimului an de implementare. Resurse necesare: cheltuieli cu salariile, cu combustibilul, cu servicii externalizate / mijloc de transport, sediul GAL cu dotarile aferente, echipamente, consumabile.

10. Primirea si verificarea cererilor de plata: echipa GAL va verifica in baza procedurilor in vigoare conformitatea cererilor de plata aferente proiectelor selectate, cu exceptia proiectelor in cadrul caror GAL-ul este beneficiar. Responsabil: Echipa GAL, Consultant extern. Termen: Activitatea continua incepand cu S2 din anul 1 si pana la S2 al ultimului an de implementare. Resurse necesare: cheltuieli cu salariile, cu combustibilul, cu servicii externalizate / mijloc de transport, sediul GAL cu dotarile aferente, echipamente, consumabile.

Activitatea A11. Monitorizarea proiectelor contractate: se va observa procesul de implementare al proiectului, vor fi consiliati beneficiarii in problemele intampinate si se va controla respectarea si indeplinirea conditiilor asumate la depunerea proiectului. Responsabil: Echipa GAL. Termen: Activitate continua incepand cu S2 din anul 1 pana in pana la S2 al ultimului an de implementare. Resurse necesare: cheltuieli cu salariile, cu combustibilul, cu servicii externalizate / mijloc de transport, sediul GAL cu dotarile aferente, echipamente, consumabile.

Activitatea A12. Monitorizarea implementarii SDL: se va monitoriza reusita implementarii SDL pentru teritoriul acoperit, evaluarea proprie si monitorizarea permanenta axandu-se pe valoarea adaugata a abordarii LEADER, eficienta si eficacitate pentru asigurarea un management adevarat. Responsabil: Reprezentant Legal, Consiliul Director al GAL, Consultant extern. Termen: Activitate continua. Resurse necesare: cheltuieli cu salariile, cu combustibilul, cu servicii externalizate / mijloc de transport, sediul GAL cu dotarile aferente, echipamente, consumabile.

Parteneriatul GAL DUNAREA ALBASTRA nu beneficiaza de echipamente sau dotari necesare functionarii. Astfel, pentru functionarea GAL vor fi utilizate resursele puse la dispozitie in cadrul contractului de functionare aferent Sub-masurii 19.4” Sprijin pentru costurile de functionare si animare”, cotizatiile anuale ale partenerilor publici urmand a fi utilizate pentru plata comisioanelor aferente obtinerii scrisorii de garantie bancara a avansului, precum si pentru asigurarea functionarii GAL pana la data primirii avansului din cadrul contratului de finantare. Pe parcursul derularii activitatii, echipa GAL se va implica in obtinerea si a altor finantari nerambursabile si desfasurarea altor tipuri de proiecte ce pot aduce plus-valoare teritoriului si parteneriatului, in limita prevederilor legale si a premisunilor statutului asociatiei.

Calendarul orientativ al activitatilor propuse pentru perioada 2016-2023*

Activitate/ Perioada	An I		An II		An III		An IV		An V		An VI		An VII	
	S 1	S 2	S 1	S 2	S 1	S 2	S 1	S 2	S 1	S 2	S 1	S 2	S 1	S 2
A0.	1													
A1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
A2.	1	2	3		4		5		6			7		8
A3.	1	2												
A4.	1	2	3		4		5		6		7		8	
A5.	1	2	3	4										
A6.	1	2	3	4										
A7.		1	2	3										
A8.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
A9.			1		2		3		4		5		6	7
A10.		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
A11.		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
A12.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

*termenele de incepere si finalizare a activitatilor de mai sus sunt orientative si pot suporta modificari pe parcursul implementarii proiectului.

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunitatilor locale in elaborarea strategiei

Accesarea sprijinului pregatitor pentru elaborarea SDL in cadrul proiectului „SPRIJIN PREGATITOR PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALA A TERITORIULUI PARTENERIATULUI PUBLIC-PRIVAT DUNAREA ALBASTRA” derulat prin Sub-Masura 19.1 a reprezinta un prim pas deosebit de important in procesul de dezvoltare a teritoriului incurajand implicarea reala a cetatenilor in deciziile strategice ce vor influenta comunitatea pe termen lung. Astfel, in afara beneficiilor directe, desfasurarea procesului de elaborare a SDL a oferit posibilitatea membrilor parteneriatului si actorilor locali sa se familiarizeze cu rigorile si procedurile de lucru din cadrul unui proiect finantat din fonduri nerambursabile si de a intelege importanta colaborarii la nivel local inainte de a implementa o SDL, precum si pentru a dobandi expertiza in acest domeniu.

Pentru asigurarea derularii unui proces de consultare coerent, in primul rand a fost realizat un plan de actiuni etapizat pentru elaborarea SDL. Astfel, planul de actiune al parteneriatului s-a desfasurat in urmatoarele etape:

- Realizarea unei analize initiale a teritoriului (caracteristici geografice, climatice, demografice, caracteristici de mediu, patrimoniu arhitectural si cultural, economie locala etc);
- Derularea activitatilor de animare si consultarea a teritoriului GAL;
- Organizarea unui grup de lucru pentru prezentare concluziilor obtinute in urma consultarii teritoriului si stabilirea masurilor si alocarilor financiare aferente acestora in cadrul SDL;
- Validarea finala a SDL de catre parteneri.

Actiunile de animare si consultare a teritoriului au oferit actorilor locali si reprezentantilor din diferite domenii de activitate posibilitatea de a lucra impreuna si de a interactiona in favoarea comunitatii. Astfel, au fost desfasurate urmatoarele activitati de animare si consultare a teritoriului:

1. Organizare actiuni de informare: 18 intalniri de informare publica la nivelul fiecarei UAT membra a parteneriatului: Comuna Branistea, Comuna Burila Mare, Comuna Cujmir, Comuna Dirvari, Comuna Garla Mare, Comuna Gogosu, Comuna Gruia, Comuna Jiana, Comuna Obirsia de Camp, Comuna Pistol si Comuna Vrata. La aceste intalniri au participat reprezentanti ai organizatiilor semnatare a acordului de parteneriat, cat si actori locali reprezentand diverse sectoare de activitate (administratie publica, agricultura, economie, educatie, societate civila, etc). In cadrul acestor sedinte publice, participantii au fost informati in legatura cu oportunitatea de a se implica in procesul de dezvoltare a propriei comunitati locale, au fost distribuite materiale de informare si au fost consultati participantii in vederea obtinerii de informatii privind necesitatile si directiile de dezvoltare ale teritoriului prin aplicarea de chestionare elaborate de consultant si prin primirea unor propuneri scrise din partea actoilor locali, privind depunderea de proiecte in cadrul GAL. La fiecare dintre cele 11 sedinte publice au participat un numar minim de 20 de persoane/intalnire, conform listelor de presenta anexate. Aceste intalniri au contribuit nu doar la informarea actorilor locali, ci au generat interactiuni si debateri privind obiectivele si directiile de dezvoltare a teritoriului ce vor fi incluse in cadrul SDL contribuind astfel la cresterea capacitati de colaborare la nivel teritorial. In cadrul acestei activitati au fost distribuite urmatoarele materiale informative: 410 pliante format A4, 220 afise format A3, 11 bannere, 11 sisteme roll-up.

2. Organizare actiuni de consultare: au fost organizate trei intalniri ale partenerilor. Prima intalnire a partenerilor, organizata la Comuna Jiana, in data de 23.03.2016 a cuprins: o scurta analiza a situatiei curente privind teritoriu parteneriatului (prezentarea geografica si fizica, populatie, patrimoniu de mediu, patrimoniu arhitectural si cultural, economia locala etc), stabilirea unui calendar de lucru pentru desfasurarea activitatilor, stabilirea si aprobarea principalelor actiuni ce urmeaza a se desfasura in cadrul teritoriului. In cadrul celei de-a doua intalniri desfasurata la Garla Mare in data de 01.04.2016 au fost dezbatute urmatoarele teme: analiza datelor culese din teritoriu, formularea unui set de prioritati strategic, identificarea anumitor prioritati si masuri ce vor putea fi implementate in cadrul strategiei de dezvoltare locala. La ultima intalnire a partenerilor derulata la Cujmir in data de 22 aprilie 2016 a fost aprobată SDL si a fost validat dosarul de candidatura final de catre parteneri. In cadrul acestor activitati au fost distribuite 90 pliante format A4 si 80 mape de prezentare, actiunile de consultare desfasurandu-se si prin completarea unor chestionare de identificare a necesitatilor teritoriului.

3. Consultare teritoriului in cadrul unui grup de lucru organizat la JIANA in data de 18.04.2016 pentru prezentarea concluziilor obtinute in urma consultarii teritoriului, stabilirea obiectivelor si prioritatilor in dezvoltarea teritoriului, a masurilor si alocarilor financiare aferente acestora in cadrul SDL. In cadrul acestei activitati au fost distribuite materiale informative.

Prin activitatile mentionate mai sus s-a asigurat desfasurarea unui proces de consultare activ ce a implicat actori locali din diferite domenii de activitate contribuind astfel la cresterea capacitatii de colaborare dintre acestia cu scopul final de a elabora o strategie de dezvoltare locala integrata, adaptata nevoilor si potentialului local ce va conduce la o dezvoltare echilibrata a teritoriului.

Activitatile de elaborare propriu-zisa a SDL au implicat atat echipa GAL Dunarea Albastra, care alaturi de societatea de consultanta contractata a lucrat pentru definirea SDL. Pentru realizarea SDL, firma de consultanta a utilizat datele stranse din teritoriu, dar si date oficiale transmise de INS sau de pe site ul ofical al INS (tempo), baze de date ale comisiilor judetene sau nationale de statistica, alte surse si statistici oficiale) precum si consultarea primariilor sau partenerilor. A se consulta, in completare, documentele justificative privind animarea (minute, procese verbale, modelul de chestionar utilizat) atasate (Anexa 6). In etapa de animare si elaborare a SDL, a fost promovata egalitatea dintre barbati si femei si a integrarea de gen, fiind preventa oricare discriminare pe criterii de sex, origine rasiala sau etnica, religie sau convingeri, handicap, varsta sau orientare sexuala.

Toate activitatile derulate in procesul de elaborarea a startegiei de dezvoltare locala au contribuit la crearea de retele si la constructia institutionalala, pregatind teritoriul pentru implementarea unei SDL ce va promova un set coerent de masuri adaptate prioritatilor specifice teritoriului si va viza valorificarea potentialul autentic local al teritoriului. Partenerii au dovedit pe parcursul acestui proces seriozitate si implicare, vazand in GAL un instrument eficient ce le poate oferi posibilitatea de a lucra impreuna si de a interactiona in favoarea comunitatilor, incurajand implicarea reala a cetatenilor in decizile strategice ce vor influenta comunitatea pe termen lung.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL - Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare si control a strategiei

Grupul de Actiune Locala DUNAREA ALBASTRA este responsabil de reusita implementarii SDL pentru teritoriul acoperit. Prin urmare, este necesar un management profesionist cu resurse corespunzatoare. Evaluarea proprie si monitorizarea permanenta vor fi axate pe valoarea adaugata a abordarii LEADER, eficienta si eficacitate pentru a asigura un management adevarat.

Pe langa sarcina principala de implementare a strategiei, echipa GAL va desfasura si o serie de activitati administrative, precum: pregatirea si publicarea apelurilor de selectie, animarea teritoriului, analiza, evaluarea si selectia proiectelor, monitorizarea si evaluarea implementarii strategiei, verificarea conformitatii cererilor de plata pentru proiectele selectate (cu exceptia situatiilor in care GAL este beneficiar), monitorizarea proiectelor contractate, intocmirea cererilor de plata si a dosarelor de achizitii aferente costurilor de functionare si animare, precum si alte aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc ce pot aparea in functionarea GAL. Aceste activitati vor ajuta la gestionarea eficienta si cu succes a intregii strategii de dezvoltare locala, echipa GAL reprezentand "cheia" spre un SDL performant. Astfel, echipa de implementare a SDL va cuprinde urmatoarele functii administrative: manager de proiect (responsabil administrativ), expert financiar, animator si expert tehnic. Activitatile la care participa membrii echipei de implementare, precum si atributiile in cadrul acestor activitati sunt descrise in fisele de post anexate (Anexa 8). Fiecare functie va avea atributii specific, asigurandu-se indeplinirea tuturor sarcinilor ce revin GAL. Totodata, pentru a garanta transparenta in procesul decizional si pentru a evita orice potential conflict de interes, in cadrul implementarii, va exista o separare adevarata a responsabilitatilor fiecarui membru implicat in promovarea proiectelor, evaluarea si selectarea acestora, sau verificarea cererilor de plata. Astfel, persoanele implicate in evaluarea si selectia proiectelor depuse de un beneficiar, nu vor participa la activitatea de verificare a cererilor de plata depuse de catre acelasi beneficiar. Acest instrument va fi asigurat prin angajarea mai multor persoane cu aceiasi functie (expert tehnic). In functie de calendarul activitatilor si de necesitatile constatate pe parcursul implementarii SDL, se va efectua angajarea personalului, pentru demonstrarea conformitatii SDL cu C.S. 4.3 Capacitatea de implementare a SDL, GAL DUNAREA ALBASTRA asumandu-si faptul ca functiile de management, monitorizare/evaluare si alta atributie vor fi indeplinite permanent pe tot parcursul implementarii SDL de doua persoane angajate in baza unor contracte individuale de munca/minim 4 ore obtinand in cadrul acestui criteriu de selectie un punctaj de 6 puncte (manager de proiect, expert tehnic), pentru restul functiilor prevazute in organograma GAL urmand a fi efectuate angajari temporale in functie de necesitatile si stadiul implementarii SDL.

Angajarea personalului se va efectua cu respectarea Codului Muncii, precum si a legislatiei cu incidenta in reglementarea conflictului de interes.

Membrii echipei de mai sus vor detine expertiza in implementarea de proiecte cu finantare nerambursabila, vor fi orientati exclusiv pentru atingerea obiectivelor SDL dorind sa creeze

din SDL un proiect de buna practica, cu efect major in cadrul teritoriului, devenind lantul intre GAL DUNAREA ALBASTRA si actorii locali.

Avand in vedere ca pe parcursul implementarii, in functie de performanta dovedita de GAL in evaluarea proiectelor, Agentia de Plati poate delega catre GAL anumite sarcini de verificare, printr-un acord de delegare, unul dintre obiectivele asumate de GAL DUNAREA ALBASTRA il va reprezenta formarea unei echipe de profesionisti care sa atinga criteriile de performanta stabilite de autoritati.

In cadrul organizarii viitorului GAL, in afara de echipa prezentata mai sus, pentru ducerea la indeplinirea a activitatilor asumate vor fi contractate servicii externalizate in functie de necesitati: audit finantier, consultanta, instruire, promovare, etc.

GAL DUNAREA ALBASTRA se va ghida dupa un Regulament de Organizare si Functionare la nivel intern, care va stabili detaliat circuitul administrativ si decizional pentru toata perioada implementarii. Se vor respecta principiile unei definiri clare, alocarii si separarii functiilor in cadrul GAL, exercitarii eficace a unor functii si informarii organului abilitat cu privire la efectuarea sarcinilor si la mijloacele implicate in realizarea actiunilor.

Regulamentul de Organizare si Functionare GAL

Regulamentul de organizare si functionare a GAL DUNAREA ALBASTRA va contine urmatoarele puncte:

❖ **Rolul si atributiile GAL DUNAREA ALBASTRA**

GAL DUNAREA ALBASTRA este organizat si functioneaza ca si Asociatie conform OG nr. 26/2000 cu modificarile si completarile ulterioare. Rolul principal asumat de GAL DUNAREA ALBASTRA il reprezinta dezvoltarea locala a teritoriului plasata sub responsabilitatea comunitatii prin implementarea strategiei de dezvoltare locala. Sarcinile asumate de catre GAL DUNAREA ALBASTRA esentiale pentru implementarea cu succes a SDL vizeaza:

- consolidarea capacitatii actorilor locali relevanti de a dezvolta si implementa operatiunile, inclusiv promovarea capacitatilor lor de management al proiectelor;
- conceperea unei proceduri de selectie nediscriminatorii si transparente si a unor criterii obiective in ceea ce priveste selectarea operatiunilor, care sa evite conflictele de interes, care garanteaza ca cel putin 51% din voturile privind deciziile de selectie sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autoritati publice si permite selectia prin procedura scrisa;
- asigurarea, cu ocazia selectionarii operatiunilor, a coerentei cu strategia de dezvoltare locala plasata sub responsabilitatea comunitatii, prin accordarea de prioritate operatiunilor in functie de contributia adusa la atingerea obiectivelor si tintelor strategiei;
- pregatirea si publicarea procedurii de depunere a proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selectie;
- primirea si evaluarea cererilor de finantare;
- primirea si verificarea conformitatii cererilor de plata depuse;
- selectarea operatiunilor, stabilirea quantumului contributiei si prezentarea propunerilor catre organismul responsabil pentru verificarea finala a eligibilitatii inainte de aprobat;
- monitorizarea implementarii SDL plasate sub responsabilitatea comunitatii si a operatiunilor sprijinite si efectuarea de activitati specifice de evaluare in legatura cu strategia.

❖ **Activitatile principale:**

Prin activitatile derulate GAL DUNAREA ALBASTRA va incuraja inovarea si modernizarea formelor traditionale de know-how, descoperirea de noi solutii la problemele rurale persistente, cresterea atraktivitatii zonei, imbunatatirea infrastructurii fizice locale, cresterea calitatii vietii prin furnizarea de servicii publice calitative, diversificarea activitatilor economice non-agricole din teritoriul GAL si incurajarea micilor intreprinzatori, promovarea zonei GAL DUNAREA ALBASTRA si asocierea ei cu alte regiuni din tara si strainatate, imbunatatirea incluziunii sociale etc.

Activitatile derulate de GAL DUNAREA ALBASTRA in conformitate cu planul de activitati asumat includ: constituirea echipei GAL responsabila cu implementarea strategiei, realizarea achizitiilor necesare implementarii SDL, elaborarea procedurilor de evaluare, selectie si monitorizare a proiectelor, instruirea si informarea in scopul dezvoltarii competentelor angajatilor GAL si a liderilor locali, desfasurarea de activitati de animare in teritoriul GAL (crearea unei pagini web a GAL, distributia de materiale de promovare, desfasurarea de intalniri de informare, aparitii in presa etc.), derulare sesiuni de depunere a proiectelor, evaluarea si selectarea proiectelor, intocmirea rapoartelor de activitate, a cererilor de plata aferente cheltuielilor de functionare, acordarea de asistenta personalelor care vor sa depuna proiecte la GAL, actiuni de promovare, colaborarea cu alte entitati pe plan national si international, care au scopuri similare, precum si cu alte organizatii indiferent de forma de organizare care participa la programul LEADER etc.

❖ Structura organizatorica a GAL DUNAREA ALBASTRA si atributiile acesteia

In conformitate cu prevederile statutare, structura organizatorica a GAL DUNAREA ALBASTRA este urmatoarea: Adunarea Generala, Consiliul Director, Cenzorul, Comitetul de selectie, Comisia de contestatii, Compartimentul administrativ (echipa GAL: manager de proiect pentru coordonarea activitatii GAL atat sub aspect organizatoric cat si al respectarii procedurilor de lucru, expert financiar pentru supravegherea si controlul gestiunii financiare-contabile a GAL, animator pentru desfasurarea activitatilor de animare pentru promovarea actiunilor GAL si activitatile de monitorizare a proiectelor, expert tehnic pentru verificarea, evaluarea si selectia proiectelor si evaluarea conformitatii cererilor de plata), serviciile externalizate(audit, consultanta, instruire, publicitate, organizare a evenimente, realizare materiale de promovare etc).

❖ Fluxul documentelor

Pentru stabilirea persoanelor responsabile, precum si pentru determinarea fluxului documentelor vor fi consultate procedurile existente la nivelul GAL pe tipuri de activitati(de ex.:procedura de primire a proiectelor, procedura de verificare a conformitatii dosarelor cererilor de plata, procedura de desfasurare a achizitiilor, procedura de recrutare etc.).Toate documentele care intra sau ies din unitate vor fi inregistrate in cadrul Registrului de intrari - iesiri. Documentele sosite vor fi repartizate persoanei responsabile de rezolvarea acestora si vor fi arhivate corespunzator.

❖ Conflictul de interese

GAL DUNAREA ALBASTRA va urmari respectarea prevederilor Ordonantei de urgenca nr. 66/2011, elaborand si aplicand proceduri de management si control care sa asigure corectitudinea acordarii si utilizarii fonduri disponibile in cadrul SDL, precum si respectarea principiilor bunei gestiuni financiare, asa cum este aceasta definita in legislatia comunitara. Vor fi descrise riscurile privind conflictul de interes, asa cum au fost rezumate in cadrul Capitolului 12.

Mecanisme de gestionare

In cadrul derularii proiectului, GAL DUNAREA ALBASTRA va acorda o deosebita importanta mecanismelor de implementare, intrucat, dupa selectarea dosarului de candidatura, de modul in care vor fi organizate fluxurile de activitati va depinde reusita programului. In scopul de a asigura transparenta si interpretare uniforma in implementarea proiectelor, GAL DUNAREA ALBASTRA se va asigura ca sunt stabilite definitii exacte ale termenilor specifici astfel incat sa se evite interpretarea individuala a lor.

Monitorizarea SDL va presupune existenta unui dispozitiv riguros si transparent de vizualizare a modului in care are loc gestionarea implementarii strategiei de dezvoltare, care sa permita colectarea sistematica si structurarea datelor cu privire la activitatile desfasurate. Dispozitivul de monitorizare implementat de GAL DUNAREA ALBASTRA se va referi la: evaluarea de rutina a activitatilor in desfasurare, colectarea sistematica de date pentru indicatori specifici, corectarea devierilor in implementarea activitatilor, informarea periodica si raportarea datelor culese cu scopul luarii unor decizii ce duc la imbunatatirea performantelor SDL. Monitorizarea urmareste implementarea SDL si indeplinirea obiectivelor acesteia, la nivelul GAL fiind necesara existenta in orice moment a unor raportari exacte referitoare la stadiul implementarii SDL. Prin intermediul monitorizarii se examineaza toate aspectele care afecteaza implementarea SDL. In urma concluziilor monitorizarii pot fi propuse modificari ale SDL. Monitorizarea activitatilor propuse se va realiza de catre managerul de proiect, care va raporta periodic Consiliului Director stadiul implementarii SDL.

Evaluarea SDL se efectueaza pentru imbunatatirea calitatii elaborarii si implementarii Strategiei de Dezvoltare Locala, precum si in vederea aprecierii eficacitatii, eficientei si impactului acesteia in conformitate cu prevederile procedurile de implementare a functionarii GAL si a SDL. Evaluarea se realizeaza cu scopul de a imbunatati calitatea implementarii SDL, prin analiza eficientei, adica a celei mai bune relatii dintre resursele angajate si rezultatele atinse si a eficacitatii programului, insemand masura in care obiectivele au fost atinse. Evaluarea presupune colectarea, procesarea, analizarea si sintetizarea datelor si informatiilor relevante de la nivelul SDL. GAL va pune la dispozitie resursele necesare pentru efectuarea evaluarii. Evaluarea se va efectua de catre experti interni sau externi. Evaluarea va fi pusa la dispozitia publicului, precum si la dispozitia oricarei autoritati de control cu atributii in verificarea functionarii GAL sau a fondurilor europene. Modalitatea exacta de desfasurare a evaluarii va fi precizata in cadrul unui Plan de evaluare ce va fi alcatuit de catre GAL.

Scopul Planului de Evaluare este sa se asigure ca sunt intreprinse activitati adecvate si intr-un numar suficient pentru o evaluare corecta a SDL si ca sunt disponibile resurse suficiente si adecvate pentru a acoperi nevoile de evaluare comune si specifice SDL. In intocmirea planului de evaluare se va avea in vedere:

- obtinerea unor rezultate cuantificabile;
- trasarea unor proceduri clare in baza carora va fi realizata evaluarea;
- transparenta procesului de evaluare;
- evaluare clara a fiecarei functii a GAL si o perspectiva de ansamblu asupra intregii activitati;
- utilizarea rezultatelor evaluarii drept instrument de masurare a performantelor GAL.

Planul de Evaluare va avea rolul de :

- a stabili rolurile si responsabilitatile celor implicați în activitatea de evaluare, în vederea facilității unui dialog căt mai constructiv între acestia;
- a demara activitatile de evaluare a strategiei încă dintr-o fază incipientă a

implementarii acesteia;

- a asigura ca datele solicitate pentru evaluare vor fi disponibile la momentul oportun în formatul adevarat;
- a realiza o interconectare între activitatile de monitorizare, evaluare și raportare, care să asigure un nivel ridicat al calitatii rezultatelor activitatilor de evaluare;
- a pune bazele unei strategii de comunicare a rezultatelor evaluarilor catre factorii de decizie și catre publicul interesat;
- a furniza informatiile necesare pentru evaluarea programului avand în vedere ca evaluarea PNDR se completează cu informatiile rezultante din activitatile de evaluare derulate la nivelul Grupurilor de Actiune Locală ;
- a furniza informatiile necesare pentru a arata progresul intermediar în îndeplinirea obiectivelor.

Controlul SDL vizeaza modul in care GAL DUNAREA ALBASTRA si implicit beneficiarii acestuia, inteleag sa respecte planificarea legata de implementarea strategiei de dezvoltare. Functia de control a SDL implica verificarea pe trei nivele: verificarea implementarii SDL (realizata de catre Autoritatea de Management/Agentia de Plati), verificarea implementarii proiectelor selectate de GAL (realizata de catre echipa GAL prin responsabilii cu aceasta activitate), verificarea eficientei echipei GAL in implementarea SDL (realizata de conducerea Asociatiei).

Mecanismul de control presupune stabilirea unui sistem de verificare a respectarii planificarii legate de implementarea strategiei printr-o procedura clara, concretizata prin indicatori masurabili, urmand a fi desfasurata de responsabili desemnati in acest sens.

Monitorizarea proiectelor selectate de GAL va avea ca scop urmarirea stadiului implementarii proiectelor prin care este transpusa in practica strategia de dezvoltare locala in conformitate cu procedura intocmita de GAL pentru monitorizarea proiectelor, procedura ce va fi adusa la cunostinta beneficiarilor selectati. Astfel, va exista o monitorizare a fiecarui proiect, incluzand si verificari pe teren. Monitorizarea proiectelor se va face de catre responsabilul desemnat in acest sens, se vor intocmi rapoarte de monitorizare pentru fiecare proiect in parte, in functie de stadiul implementarii si momentul colectarii datelor. Procesul de monitorizare va prevede un dispozitiv riguros si transparent de vizualizare a modului in care are loc gestionarea financiara a implementarii fiecarui proiect, fiind urmarita implementarea proiectelor in conformitate cu cererile de finantare depuse, mai exact informatiile financiare si valoarea estimata a indicatorilor de rezultat, precum si respectarea termenelor propuse pentru implementarea proiectului si atingerea indicatorilor. Monitorizarea va asigura colectarea informatiilor si a datelor si va utiliza indicatori relevanti si masurabili prin intermediul carora in orice moment sa existe o imagine clara si obiectiva a stadiului implementarii proiectelor.

CAPITOLUL X: Planul de finantare al strategiei

Strategia de Dezvoltare Locala a teritoriului acoperit de Asociatia Grup de Actiune Locala „DUNAREA ALBASTRA” va canaliza resursele financiare disponibile pentru indeplinirea a trei prioritati de dezvoltare conforme cu Reg. UE. 1305/2013.

Ierarhia acestor prioritati de dezvoltare care raspund nevoilor identificate in analiza de diagnostic si analiza SWOT a teritoriului GAL DUNAREA ALBASTRA cu respectarea principiilor LEADER, este urmatoarea:

- ❖ Prioritatea 6 “Promovarea incluziunii sociale, a reducerii saraciei si a dezvoltarii economice in zonele rurale”- cuprinde un numar de 3 masuri de interventie (M3/6B “INVESTITII PENTRU DEZVOLTAREA COMUNITATII”, M2/6A “INCURAJARE ACTIVITATI NON-AGRICOLE ”, M4/6B “ACTIUNE SOCIALA”) prin care se vor finanta proiecte in valoare maxima totala care nu va depasi 700.000 Euro;
- ❖ Prioritatea 2 “Cresterea viabilitatii exploataatiilor si a competitivitatii tuturor tipurilor de agricultura in toate regiunile si promovarea tehnologiilor agricole inovatoare si a gestionarii durabile a padurilor”- cuprinde o singura masura de interventie(M1/2A “SUPORT AGRICOL”) prin care se vor finanta proiecte de a caror valoare maxima totala nu va depasi 300.000 de Euro;
- ❖ Prioritatea 3 “Promovarea organizarii lantului alimentar, inclusiv procesarea si comercializarea produselor agricole, a bunastarii animalelor si a gestionarii risurilor in agricultura”- cuprinde o singura masura de interventie (M5/3A “SPRIJIN PENTRU ASOCIERE”) care va sprijini implementarea de proiecte a caror valoare maxima totala nu va depasi 52.023 de Euro.

Algoritmul de calcul pentru stabilirea valorii componentei A:

Suprafata teritoriului acoperit de GAL „DUNAREA ALBASTRA”: 739 km²

Populatia teritoriului acoperit de GAL „DUNAREA ALBASTRA”: 29.519 locuitori

$739 \times 985,37 + 29.519 \times 19,84 = 1.314.023$ Euro

Astfel valoarea componentei A este 1.314.023 Euro, din care 262.000 Euro, reprezinta CHELTUIELI PENTRU FUNCTIONARE SI ANIMARE si reprezinta 19,94 % din total SDL.

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare si selectie a proiectelor depuse in cadrul SDL

GAL “DUNAREA ALBASTRA” isi va elabora o procedura de selectie proprie in care va fi descris procesul de evaluare si selectie a proiectelor, inclusiv procedura de solutionarea a contestatiilor, aceste proceduri urmand a fi aprobat de Adunarea Generala a GAL, iar pentru transparenta vor fi postate pe pagina de web a GAL. Apelul de selectie se va lansa cu minim 30 de zile calendaristice inainte de data limita de depunere a proiectelor, astfel incat potentialii beneficiari sa aiba timp suficient pentru pregatirea si depunerea acestora.

1. Primirea, verificarea conformitatii si inregistrarea cererii de finantare: proiectele vor fi primite si inregistrate la GAL, in perioada de valabilitate a sesiunii de proiecte conform metodologiei de aplicat pentru verificarea conformitatii. Daca toate conditiile sunt indeplinite, cererea este declarata conforma, urmand a fi intiintat solicitantul care va lua la cunostinta continutul fisei de verificare a conformitatii.

2. Infiintarea dosarului administrativ: dupa verificarea conformitatii cererilor de finantare, pentru toate cererile de finantare declarate conforme, urmeaza infiintarea unui dosar administrativ al proiectului, corespunzator cererii de finantare respective in cadrul caruia se va regasi tot fluxul de documente ce vor aparea pe parcursul procesului de evaluare si selectie.

3. Verificarea criteriilor de eligibilitate: consta in: verificarea eligibilitatii solicitantului, a criteriilor de eligibilitate, a bugetului indicativ al proiectului, a rezonabilitatii preturilor, verificarea viabilitatii economico-financiare a investitiei, precum si a tuturor documentelor anexate. In situatia in care exista criterii de eligibilitate care necesita clarificari suplimentare, va fi intocmita o Fisa de solicitare a informatiilor suplimentare, prin care se va solicita prezentarea de informatii si documente suplimentare. In urma verificarii eligibilitatii va fi completata fisa de verificare a eligibilitatii.

4. Verificarea criteriilor de selectie: pentru proiectele conforme si eligibile, se va completa Fisa de verificare a criteriilor de selectie. In functie de sistemul de punctaj stabilit, se efectueaza evaluarea criteriilor de selectie pentru toate Cererile de Finantare declarate eligibile prin acordarea unui numar de puncte si se calculeaza scorul atribuit fiecarui proiect. Sistemul de punctaj aferent criteriilor de selectie precum si criteriile de departajare a cererilor de finantare cu punctaj egal vor fi stabilite inainte de lansarea sesiunii de depunere a proiectelor.

5. Selectarea proiectelor: Comitetul de Selectie (stabilit de catre organele de decizie) va decide in ceea ce priveste selectarea proiectelor in cadrul GAL prin „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, vor fi prezenti in momentul selectiei cel putin 50% din parteneri, din care peste 50% sa fie din mediul privat si societatea civila. Comitetul de Selectie va intocmi un Raport de Selectie intermediar pentru proiectele selectate care va fi publicat pe pagina web a GAL. Comitetul de Selectie are rol decizional cu privire la selectia proiectelor depuse la nivelul GAL, fiind format din membri GAL, din componenta acestuia facand parte parteneri publici, parteneri privati, societatea civila. Daca unul dintre proiectele depuse pentru selectie apartine unuia dintre membrii comitetului de selectie, persoana/organizatia in cauza nu are drept de vot si nu va participa la intalnirea comitetului respectiv. Pentru fiecare membru al comitetului de selectie este stabilit un membru supleant, conform tabelului privind componenta Comitetului de Selectie.

6. Notificarea solicitantilor: toti solicitantii care au depus cereri de finantare conforme vor fi notificati asupra rezultatului procesului de evaluare si selectie a cererii de finantare depuse, precum si a termenului disponibil pentru depunerea unei contestatii.

7. Primirea contestatiilor: beneficiarii ale caror proiecte nu au fost selectate de catre Comitetul de Selectie sau care se considera nedreptatiti in procesul de evaluare pot depune o contestatie in termenul prevazut in procedura ce va fi solutionata de catre Comisia de Contestatii. In urma verificarii contestatiilor depuse, Comisia de Contestatii va emite un Raport de contestatii ce va contine rezultatele analizarii contestatiilor, raport care va fi facut public. Rezultatul analizei contestatiei va fi adus la cunostinta contestatarului. Comisia de Contestatii va fi formata din membri GAL, diferiti de cei ai Comitetului de Selectie.

8. Publicarea raportului final de selectie: dupa aparitia raportului de solutionare a contestatiilor pe pagina web a GAL, solutia ramane definitiva si se publica totodata Raportul de Selectie Final. In Raportul de Selectie Final vor fi inscrise proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate si eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitantilor. In Raportul de Selectie final vor fi evidențiate proiectele declarate eligibile sau selectate in baza solutionarii contestatiilor.

9. Anuntarea rezultatelor finale: GAL va notifica solicitantii asupra rezultatelor finale ale procesului de evaluare si selectie. Toate proiectele selectate de catre GAL, indiferent de specificul acestora, vor fi depuse de catre un angajat al GAL la OJFIR/CRFIR pe raza caruia se vor desfasura activitatile proiectului in conformitate cu procedurile in vigoare urmand a se astepta validarea proiectului de catre AFIR.

Inregistrarea proiectelor, precum si verificarea conformitatii, eligibilitatii si indeplinirii criteriilor de selectie se va face de catre Compartimentul administrativ, reprezentat de expertii GAL. Optional, acestea vor putea fi externalizate total sau parcial, in functie de necesitatile constante.

Tabel cu componenta Comitetului de Selectie / Supleanti:

PARTENERI PUBLICI 28,57%		
Partener	Functia in CS	Tip/ Observatii
Comuna Jiana/ Comuna Branistea	Presedinte	
Comuna Gruia/ Comuna Cujmir	Membru	
PARTENERI PRIVATI 57,14%		
Partener	Functia in CS	Tip/ Observatii
Naltu D. Mircea Intreprindere Individuala/ Gligore Daniel- Valentin Intreprindere Individuala	Membru	
Bucureanu I. Aurelian Persoana Fizica Autorizata/ SC Panador SRL	Membru	
Anta Com Mixt SRL/ A&I Marivet SRL	Membru	
La Laura si Alexia SRL/ Agrocuj Srl	Membru	
SOCIETATEA CIVILA 14,29%		
Partener	Functia in CS	Tip/ Observatii
Asociatia Grupului de producatori Gogosu/ Organizatia utilizatorilor de apa pentru irigatii "SPP4 SPP5 Jiana	Membru	

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interes conform legislatiei nationale

Conduita echipei GAL va trebui sa aiba in vedere nu doar respectarea literei legii, ci si respectarea unor valori mai largi, cum ar fi: integritatea morală, imparțialitatea, corectitudinea, profesionalismul, lipsa intereselor private si prioritarea interesului public. In procesul de implementare a SDL, GAL “DUNAREA ALBASTRA” va urmari respectarea prevederilor Ordonantei de urgența nr. 66/2011, elaborand si aplicand proceduri de management si control care sa asigure corectitudinea acordarii si utilizarii fonduri disponibile in cadrul SDL, precum si respectarea principiilor bunei gestiuni financiare, asa cum este aceasta definita in legislatia comunitara. In activitatea de selectie si aprobatie a solicitarilor de sprijin financiar, GAL “DUNAREA ALBASTRA” va avea in vedere respectarea urmatoarelor principii: o buna gestiune financiara bazata pe aplicarea principiilor economicitatii, eficacitatii si eficientei, respectarea principiilor de libera concurenta si de tratament egal si nediscriminatoriu, transparenta, preventirea aparitiei situatiilor de conflict de interes in cursul intregii proceduri de selectie a proiectelor de finantat si excluderea cumulului.

In procesul de evaluare si selectare proiectelor, GAL va urmari conceperea unei proceduri de selectie nediscriminatorii si transparente si a unor criterii obiective in ceea ce priveste selectarea operatiunilor, care sa evite conflictele de interes, care garanteaza ca cel putin 51 % din voturile privind deciziile de selectie sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autoritati publice si permite selectia prin procedura scrisa. Totodata, pentru a garanta transparenta in procesul decizional si pentru a evita orice potential conflict de interes, in cadrul implementarii, va exista o separare adevarata a responsabilitatilor fiecarui membru implicat in scrierea proiectelor, evaluarea si selectarea acestora, solutionarea contestatiilor sau verificarea cererilor de plata. Astfel, persoanele implicate in evaluarea si selectia proiectelor depuse de un beneficiar, nu vor participa la activitatea de verificare a cererilor de plata depuse de catre acelasi beneficiar. Persoanele fizice sau juridice care sunt solicitanti si/sau acorda servicii de consultanta unui solicitant nu pot participa in procesul de evaluare si selectie a proiectelor la nivelul GAL. De asemenea, nu vor fi implicate in procesul de evaluare si selectie a proiectelor sau de verificare a cererilor de plata persoanele prevazute la art. 11, alin 1, pct. a,b,c din OUG 66/2011. Persoanele care participa direct la procedura de evaluare si selectie a proiectelor, precum si cele implicate in procesul de verificare a cererilor de plata sunt obligate sa depuna o declaratie pe propria raspundere din care sa rezulte ca nu se afla in niciuna dintre situatiile prevazute la art.11. In situatia in care aceste persoane constata o legatura de natura celor mentionate, sunt obligate sa inceteze sa participe la procedura respectiva. In cazul procedurii de achizitie, GAL va lua toate masurile necesare pentru a evita aparitia unui conflict de interes, si anume daca exista legaturi intre structurile actionariatului beneficiarului si ofertantii acestuia, intre membrii comisiei de evaluare si ofertanti sau in care ofertantul castigator detine pachetul majoritar de actiuni in doua firme participante pentru acelasi tip de achizitie. Incalcarea prevederilor se sanctioneaza cu deduceri/excluderi din cheltuielile solicitate la plata, dupa caz. La depunerea ofertei, ofertantul este obligat sa depuna o declaratie conform careia nu se afla in conflict de interes. Daca apare o situatie de conflict de interes pe perioada derularii procedurii de achizitie, ofertantul are obligatia sa notifice in scris, de indata, entitatea care a organizat aceasta procedura si sa ia masuri pentru inlaturarea situatiei respective.